

DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **8 str.** Redakcja przyjmuje corzennie od godz. 10-12 w poł. Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza Konto czekowe P. K. O. Nr. 205.102 Cena numeru w Bydgoszczy i na prowincji **gr 20**
Redakcja Administracja: Mostowa 6, Tel. 22-18 Tel. Redakcji dzienny 22-18 nocny 16-80

Rok IV. Bydgoszcz, piątek 10 marca 1933 Nr. 57

Zamach na Westerplatte pomysłem podpalaczy Reichstagu!

Rewelacyjny artykuł „Daily Herald” zdiera maskę z działalności terorystów hitlerowskich

Londyn, 9. 3. (PAT). „Daily Herald” zamieszcza sensacyjną wiadomość, jako by RZĄD POLSKI MIAŁ DOWODY, ŻE ATAK NA WESTERPLATTE BYŁ PRZYGOTOWYWANY PRZEZ JEDNĄ Z ZAKONSPIROWANYCH JACZEJEK, ISTNIEJĄCYCH WEWNĄTRZ ORGANIZACJI HITLEROWCÓW.

Wszystko wskazuje na to — pisze „Daily Herald” — że była to ta sama zakonspirowana bojówka, która przygotowała i wykonała podpalenie Reichstagu. Wśród hitlerowców istnieje silna GRUPA AKTYWNYCH TERORYSTÓW, którzy są odpowiedzialni za dokonanie w ciągu przeszłego roku z najzimniejszą krwią licznych morderstw. Kierownicy partyjni mają bardzo słabą kontrolę nad tą bojówką. Ci sami ludzie przygotowywali pogrom Żydów pod pretekstem zainscenizowanego zamachu na Hitlera. Oni to posłali do związku Żydów niemieckich ostrzeżenie, zapowiadające wymordowanie wszystkich Żydów, o ile Hitlerowi spadnie chociażby włos z głowy. Ta bojówka hitlerowska, która wszystkie te akty teroru i prowokacji przygotowuje i wykonywa, wciąż jeszcze istnieje — stwierdza „Daily Herald”. Zdecydowana ona jest nie pozwolić na żadne ograniczenia swojej działalności przez kierowników partii i zmierza do wykonywania wszystkich barbarzyńskich celów programu hitlerowskiego.

Sensacyjne rewelacje „Daily Herald” uczyniły w kołach politycznych wielkie wrażenie, zwłaszcza podkreślenie przez „Daily Herald” związku między planowaniem prowokacyjnego zamachu na polskie składy amunicji na Westerplatte, a dokonaniem prowokacyjnym podpaleniem Reichstagu.

Pozatem cała prasa w krótkich wzmiankach wspomina o incydencie i podaje zamiar senatu gdańskiego przekazania sprawy Radzie Ligi Narodów.

Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku Rosting wystosował do sekretarjatu generalnego Ligi Narodów skargę na rząd polski w związku ze wzmocnieniem załogi polskiej na Westerplatte z wnioskiem, aby Rada Ligi Narodów zajęła się tą sprawą na najbliższej sesji. Prezydent senatu gdańskiego Ziehm wyjechał do Genewy.

Wczoraj obradował senat gdański. Na znak protestu przeciw wzmocnieniu załogi polskiej na Westerplatte posiedzenie zawieszono.

Gdańskie larum na alarm i trwogę

W całym Gdańsku panuje spokój. Posterunki policyjne, wzmocnione przez straż obywatelską, uzbrojone w karabiny pilnują bezpieczeństwa. Ustawione zostały także posterunki przed gmachem Komisarjatu Generalnego R. P. oraz przed innymi urządzeniami polskimi, jak również przed willą zajmowaną przez Komisarza Generalnego.

Wczoraj późnym wieczorem z koszar policyjnych we Wrzeszczu wyjechał samochód, obsadzony przez policję w hełmach stalowych z ustawionym na przedzie karabinem maszynowym. Odnosi się wrażenie, że zarządzenia władz gdańskich mają za

cel wywołanie wśród ludności uczucia trwogi. Akcja ta, jak się daje zaobserwować, nie wywołuje pożądanego przez senat wrażenia.

„Danziger Landes Ztg.” pisze, że zarządzenie zwolnienia części Einwohnerwehr jest całkiem zbędne, bo dotąd policja gdańska wykazywała zupełną sprawność i bez żadnej dodatkowej pomocy opanowała sytuację, o ile tego wymagały okoliczności. Pismo w swoim rozumowaniu idzie dalej, twierdząc, że ROBIENIE ALARMU JEST POLSCE NA RĘKĘ, BO POLSKA MOŻE NA POTWIERDZENIE SWOICH INFORMACYJ O GROZĄCEM NIEBEZPIECZEŃSTWIE POWOŁYWAĆ SIĘ NA ZARZĄ-

DZENIA WŁADZ GDANSKICH. Jednocześnie pismo centrowe uważa, że wypadki obecne dają powód do podniesienia na nowo sprawy Westerplatte w całej jej rozciągłości.

Również przeciwko wywołaniu Einwohnerwehr wypowiada się socjalistyczny „Danziger Volksstimme”, twierdząc, że w opinii publicznej zarządzenie senatu wywołało wrażenie wytworzenia sytuacji podobnej do zarządzeń w Prusach, gdzie rolę policji pomocniczej powierzono organizacji hitlerowskiej. Według informacji dziennika, senat ma się dziś zastanowić, czy nie jest wskazane odwołanie wzmocnionego pogotowia policyjnego.

Polak — kandydatem na burmistrza Chicago

Chicago, 9. 3. (PAT). Śmierć burmistrza Cermaka czyni aktualną sprawę jego następcstwa na stanowisku burmistrza miasta Chicago. Wysuwana jest kandydatura sędziego Edmunda Jareckiego, Polaka, wysoko cenionego w kołach amerykańskich. Kandydatura ta miałaby pewne szanse przy bezwzględnej solidarności wyborców Polaków. O ile sędzia Jarecki odmówi, wysunięciu innej polskiej kandydatury nie jest prawdopodobne. Sytuacja wyjaśni się dopiero po uroczystościach pogrzebowych.

Twórca futuryzmu Marinetti w Warszawie

Warszawa, 8. 3. (PAT). Wczoraj wieczorem przyjechał do Warszawy Marinetti — twórca futuryzmu we włoskiej literaturze. — Marinetti zamieszkał w ambasadzie włoskiej, która dziś wyda na cześć znakomitego gościa przyjęcie.

Cesarskie flagi na gmachach i budynkach Berlina

Berlin, 9. 3. (PAT). W dniu wczorajszym hitlerowcy wywiesili swoje SZTANDAR I FLAGI CZARNO-BIAŁO-CZERWONE na „Kolumnie Zwycięstwa”, na bramie Brandenburskiej, na gmachu banku Rzeszy, na zamku i na wielu innych publicznych budynkach Berlina i okolicy.

Z powodu akcji wywieszania na gmachach tych flag poseł centrowy Joos zwrócił się do ministra Goeringa z telegramem, — w którym stwierdza, że przeważająca część ludności nie zgadza się z tą akcją. W imieniu partii centrowej poseł Joos DOMAGA SIĘ NATYCHMIASTOWEGO USUNIĘCIA TYCH

FLAG i przeprowadzenia tego zarządzenia przez policję.

W odpowiedzi na ten telegram minister Goering oświadczył, że przeważająca część niemieckiej ludności wypowiedziała się w dniu 5 marca za flagą hitlerowską, tylko drobna część ludności głosowała za centrum. Odpowiedzialny jestem za to — zaznaczył dalej minister Goering — aby wola większości narodu niemieckiego była poszanowana, nie zaś, aby realizować życzenia poszczególnej grupy, która, jak się zdaje, nie rozumiała znaku czasu.

wiego lokalu, gdzie go pobito i zmuszono do podpisania zeznania następującej treści:

— „Jestem Żydem, odjadę pierwszym pociągiem do Paryża. Przrzekam, że nigdy nie powrócę do Niemiec. Żadnego aktu gwałtu na mnie nie dokonano i niczego mi nie zabrano.“ Następnie Wolfa wywieziono do Grünwalde i tam porzucono.

Dzienniki opisują także obszernie gwałty hitlerowców w państwach związkowych Wirtembergii, Hesji, Badenji, Bawarii, wyrażając pogląd, że Hitler wyraźnie dąży do opanowania południowych Niemiec i całkowitej centralizacji i unifikacji Rzeszy.

„Dom Liebknechta” — siedzibą „policii politycznej” w Berlinie

Berlin, 9. 3. (PAT). Minister spraw wewn. w Prusach Goering wydał zarządzenie, mocą którego, powołując się na dekret o ochronie narodu, przekazał pruskim władzom państwowym cały „dom Liebknechta” wraz z inwentarzem do dyspozycji. W gmachu tym, gdzie znajdowała się centrala niemieckiej partii komunistycznej mieścić się będą biura nowo utworzonego wydziału policji politycznej do zwalczania bolszewizmu.

Wczoraj w godzinach popołudniowych nastąpiło oficjalne zawieszenie flag hitlerowskich i czarno-białoczerwonych na domu Liebknechta.

Hitler skupi w swem ręku stanowisko kanclerza Rzeszy i premiera Prus

Berlin, 9. 3. (PAT). „Deutsche Allgemeine Ztg.” donosi, że w ostatnich czasach w pruskich kołach narodowo-socjalistycznych rozważany jest projekt, aby kanclerz Hitler w swoich rękach skupił jednocześnie urząd premiera pruskiego. Odpowiadałoby to powrotowi do bismarckowskiej koncepcji politycznej.

Mussolini winszuje Hitlerowi

Berlin, 9. 3. (PAT). Według doniesień „Angriffu”, ambasador włoski w Berlinie Cerrutti złożył wizytę kanclerzowi Hitlerowi, składając mu osobiste życzenia Mussoliniego z okazji zwycięstwa narodowych socjalistów w niedzielnych wyborach.

Belgia wzmocnia granicę w obawie przed zamachem hitlerowskim na Eupen i Malmedy

Leodjum, 9. 3. (PAT). Wszystkie posterunki na granicy niemieckiej zostały wzmocnione oddziałami żandarmerji ze względu na coraz to liczniejsze przejścia granicy belgijskiej przez komunistów niemieckich. Z garnizonu leodzyjskiego wysłano oddziały wojska do Eupen i Malmedy w celu wzmoc-

nienia tamtejszego garnizonu.

Według pogłosek, kursujących w Brukseli wzmocnienie garnizonów wojskowych w Eupen Malmedy zostało spowodowane wiadomością, że HITLEROWCY SZYKUJĄ ZAMACH NA TE DWA KANTONY W CELU POŁĄCZENIA ICH DO RZESZY.

Japonia występuje z Ligi Narodów ale uczesniczyć będzie w Konferencji Rozbrojeniowej

Tokjo, 9. 3. (PAT). Gabinet zaaprobował projekt noty, dotyczącej wystąpienia Japonji z Ligi Narodów, która ta nota przedstawiona będzie do podpisu przedewszystkiem cesarstwu. Przesłanie noty do Ligi Narodów nastąpi prawdopodobnie w dniu 20 bm.

Genewa, 9. 3. (PAT). Delegacja japońska przesłała przewodniczącemu konferencji rozbrojeniowej deklarację, w której potwierdza, że Japonia będzie dalej uczestniczyła w

konferencji, oświadcza, że Japonia uważa za nieodzowne wprowadzenie licznych doniosłych zmian w dziedzinie obrony narodowej, a to w związku z nową sytuacją na Dalekim Wschodzie. W dalszej debacie rozbrojeniowej będzie to musiało być wzięte pod uwagę. Deklaracja ta zaznacza, że jeżeli chodzi o Japonję, trzeba się liczyć nie z redukcją, lecz ze zwiększeniem zbrojeń.

Hitlerowski podbój Niemiec

Czarno-biało-czerwona dekoracja

Minister Goering oświadczył natychmiast po wyborach, że rząd zwycięski „zabierze się” do zrobienia porządku w krajach związkowych. Zapowiedź tę wykonuje się obecnie z całą precyzją i całą brutalnością.

Z Darmstadt donoszą, że ubiegłej nocy nastąpiło objęcie władzy policyjnej przez mianowanego z polecenia ministra spraw wewnętrznych komisarza Rzeszy dla Hesji, Narodowo-socjalistyczne oddziały szturmowe i formacje ochronne obsadziły gmach policji. Policja wydała całą broń, nie stawiając oporu.

Zastępcą komisarza Rzeszy dla Hesji jest hitlerowiec Best „mąż żelaznej ręki”. Jest on twórcą boxheimskich dokumentów, zawierających instrukcje i wskazania jak mają postępować Hitlerowcy po objęciu władzy. Instrukcje boxheimskie „pławią się” formalnie we krwi, wprowadzając karę śmierci na użytek niemal że codzienny.

Landtag Anhalcki obradował nad wnioskami nacjonalnych socjalistów, którzy domagali się zakazu należenia do partii socjalistycznej dla urzędników państwowych. Wniosek ten został przeformosowany większością głosów hitlerowskich.

Można sobie wyobrazić, jak podobna interpretacja wolności przekonań w wieku XX wzburzy opinię publiczną!

Ustawa ta zostanie zapewne wprowadzona w całych Niemczech. Prezes pruskiej frakcji hitlerowskiej oświadczył na zgromadzeniu w Kassel, że narodowi socjaliści wystąpią w sejmie pruskim z żądaniem, aby urzędnikom państwowym zabroniono należeć do partii socjaldemokratycznej. Mówca zapowiedział wydanie ustawy „antymarksistowskiej”.

Na podstawie paragrafu 2 dekretu Hindenburga o ochronie narodu minister spraw wewnętrznych Frick objął rządy w Wolnych Miastach Bremie i Lubece, mianując komisarzy Rzeszy, którym przekazał całą władzę policyjną, przysługującą dotychczas rządowi obu tych krajów. W związku z tem senat Wolnego miasta Bremy, podał się do dymisji.

„ZDOBYCIE” HAMBURGA.

Widownią krwawej walki między komunistami z jednej a policją i narodowymi socjalistami z drugiej strony było przedmieście portowe Hamburga — Altona. Komuniści z domów ostrzeliwali maszerujące oddziały policji i szturmówki narodowo-socjalistyczne. Wezwane posiłki policyjne okazały się niewystarczające, wobec czego policja użyła samochodów pancernych, uzbrojonych w karabiny maszynowe oraz granaty ręczne. Zmobilizowane zostało całe pogotowie policyjne Hamburga oraz wszystkie oddziały szturmowe. Około północy było 3 zabitych i 14 ciężko rannych w tem 4 policjantów.

„Völkischer Beobachter” donosi z Hamburga, że „na życzenie ministra spraw wewnętrznych” Senat Hamburgski mianował prezydentem policji posła narodowo-socjalistycznego Richtera. Szturmówki hitlerowskie wkroczyły do ratusza i obsadziły go. Komunikat utrzymany jest zupełnie w formie i stylu meldunku z pola bitwy: Szturmówki „sind eingerückt” i „haben das Rathaus besetzt”... Na koszarach „Szupo” powiewa chorągiew hitlerowska. W całym okręgu miasta Hamburga wywieszono na urzędach policyjnych

FLAGI CESARSKIE.

W Karlsruhe Mannheim, Fryburg i Loerrach wywieszono flagi hitlerowskie przy głośnych demonstracjach szturmówek hitlerowskich. Rząd badeński wysłał telegram protestacyjny do Hitlera, chcąc uniknąć rozlewu krwi.

Minister Goering wystosował do nadprezydentów prowincji i prezydentów regencji na obszarze Prus okólnik, zalecający niesprecyzowanie się władcom przy wywieszaniu na gmachach publicznych flag hitlerowskich czarno-biało-czerwonych. Rząd Saski wydał podległym władcom zarządzenie, aby nie sprzeciwiały

się wywieszaniu chorągwi czarno-biało-czerwonych i sztandarów hitlerowskich na gmachach publicznych.

W całej Rzeszy zaznaczył się silny ruch celem restytuowania dawnych barw czarno-biało-czerwonych, jako flagi nie tylko pruskiej, ale i ogólnie związkowej. Związek kombatanów Kyffhäuserbund skupiający 3 miliony b. żołnierzy, ogłosił oświadczenie, w którym wyraża zadowolienie z powodu planowanego przez

rząd Rzeszy przywrócenia dawnych barw państwowych. Związek wyraża oczekiwanie, że rząd Rzeszy w jaknajkrótszym czasie przywróci barwy czarno-biało-czerwone, jako sztandar całych narodowych Niemiec, gotowych do obrony.

Wiceprzewodniczący partii niemieckiej narodowej Winterfeld zwrócił się do kanclerza Rzeszy Hitlera z listem, w którym domaga się dla upamiętnienia wielkich zmian, jakie zaszły w stosunkach

W rocznicę koronacji Ojca św.

W sali Rady Miejskiej w Warszawie odbyła się akademja celem uczczenia 11 rocznicy koronacji i pontyfikatu Jego Świętobliwości Piusa XI Na zdjęciu naszym widzimy uczestników akademji. W pierwszym rzędzie siedzą od strony lewej: p. prezes Rady Ministrów A. Prystor P. Prezydent Rzplitej prof. I. Mościcki, kardynał ks. Kakowski, nuncjusz ks. Marmaggi.

Dolar w obrotach kredytowych

stracił już na naszym rynku uprzywilejowane stanowisko

W związku z obecnymi wahaniami waluty amerykańskiej, dyrektor Powszechnego Banku Kredytowego, dr. Emil Spaet w rozmowie z przedstawicielem Agencji „Iskra” wyraził m. in. następujące poglądy:

— Organizacja bankowa w Ameryce jest przeciwną systemowi wielkich banków o wielkiej sieci filjalnej. Miejsce zatem oddziałów bankowych zajmuje tam wielka ilość banków

provincialnych. W okresie „prosperity” banki amerykańskie wielką część powierzonych sobie sum lokowały w hipotekach, udzielając pożyczek w stosunku do ówczesnej nadmiernej wartości nieruchomości oraz w obligacjach i aktach i to nie tylko rządowych, ale w wielkiej mierze i prywatnych.

Po wybuchu kryzysu okazało się, że zabezpieczenia, jakie banki te wówczas uzyska-

ły, nie przedstawiają dostatecznego pokrycia z powodu spadku ich wartości, ale okazało się również, że banki nie mają wogóle możliwości ani realizacji tych zastawów, ani też upłynienia sobie udzielonych na tej podstawie pożyczek, ponieważ uaczelna instytucja emisyjna, Federal Reserve Bank, opierając się na rygorystycznych przepisach ustawowych, nie mogła tego rodzaju kredytów mobilizować.

Ponieważ Federal Reserve Bank nie mógł pomóc bankom, usiłował w ostatnich latach przez szereg zarządzeń i przez powołanie Reconstruction Finance Corporation zaopiecznić banki przed upadkiem, a w tym celu mnożącym się bankructwem przez upłynnienie zamrożonych kapitałów. Jednakże te środki zaradcze okazały się nie wystarczające i w wyniku musiały być ogłoszone zupełne moratorium bankowe.

— Jak przedstawia się na tle tego przesilenia amerykańskiego obecna sytuacja bankowa w Polsce?

— Banki polskie w ciągu kilku lat kryzysu nie popełniły takich błędów, jakie miały miejsce w Ameryce i w Niemczech. Obecnie banki polskie mają zwiększone zapasy kasowe, bardzo nieznacznie wykorzystując kredyt redyskontowy w Banku Polskim i szukając jedynie bezpiecznego lokowania tych funduszy. Poza tem banki nasze już w ostatnim roku usiłowały utrzymać jaknajmniej dobrą w Stanach Zjednoczonych, tak, że moratorium bankowe dotyka je w stopniu minimalnym.

— Jaki jest bezpośredni wpływ wypadków na naszą walutę?

— Pokrycie emisyjne złotego opiera się dziś już niemal wyłącznie na złocie. Zatem zapas dolarów, posiadanych przez Bank Polski jest tak nikły, że wogóle nie wchodzi w rachubę. To też z tego punktu widzenia uważam, że ewentualne wahania kursu dolara są dla nas bez wszelkiego znaczenia. Pod jednym kątem widzenia może się obecna sytuacja przyczynić do uzdrowienia stosunków u nas, a mianowicie pod tym względem, że wyeliminuje walutę dolarową, doniedawna dominującą w obrotach kredytowych. W obrotach kredytowych dolar przypuszczalnie nie będzie już więcej dominował na naszym rynku — zakończył swe wyjaśnienia dyr. Spät.

Polska zainteresowana w sprawach kolonialnych

Z dyskusji genewskiej

Komisja główna Konferencji Rozbrojenia w Genui zakończyła dyskusję nad kwestionariuszem w sprawie efektywów. W toku dyskusji przy punkcie, dotyczącym wojsk kolonialnych delegat Hiszpanji zaproponował utworzenie komitetu państw, specjalnie zainteresowanych w tej sprawie. Delegat niemiecki Nadolny wyraził nadzieję, że Niemcy zostaną uznane za państwo specjalnie zainteresowane. Delegat francuski minister kolonii Sarraut nieco zaskoczony oświadczył, iż bardzo będzie rad, jeżeli Niemcy wezmą udział w komitecie, gdyż Francja przewiduje chwilę, gdy narody, które nie posiadają kolonii, będą przyciągnięte do współpracy w dziele wykorzystania i eksploatacji wielkich kontynentów, jak Afryka, dość wielkich, by stanowić pole solidarności pracy wszystkich narodów europejskich.

Wobec różnych komentarzy, które wy-

wołała ta deklaracja, przyjęta z zadowoleniem do wiadomości przez Nadolnego, delegacja francuska wyjaśniła, że p. Sarraut miał na myśli europejską współpracę gospodarczą w kolonjach np. w różnych robotach publicznych i że bynajmniej jego deklaracja nie zawierała aluzji do możliwości nowego podziału mandatów kolonialnych, których chciano się w niej dopatrzeć.

Jeśli chodzi o narody „specjalnie zainteresowane w sprawach kolonialnych” — to w pierwszym rzędzie należy do nich Polska, która ma słuszną prawo do b. kolonii niemieckich w Kamerunie.

Polska również jest tym właśnie narodem, który jak twierdzi minister Sarraut, — „nie posiada kolonii i winna być przyciągnięta do współpracy w dziele wykorzystania i eksploatacji wielkich kontynentów jak Afryka”.

Kosztowne parlamenty w Niemczech

Niemcy, które stały się teraz krajem antyparlamentarnym, są właściwie domeną parlamentów. Prócz Reichstagu i Reichsratu (Rada Państwowa) liczą one 16 Landtagów (sejmów krajowych), t. j. tyle, ile Rzesza liczy krajów związkowych. Ogólny budżet kosztów utrzymania tych ciał parlamentarnych wahał się między sumą 21 do 24 milionów marek rocz-

nie. Djoty poselskie wynoszą od 40 marek miesięcznie na posła w małych krajach jak Anhalt np., do 600 marek na posła do Reichstagu i do Landtagu pruskiego; wynagrodzenie za pracę w komisjach parlamentarnych sięga 4 do 10 marek za dzień. Poza tem wszyscy posłowie korzystają z prawa bezpłatnej jazdy na kolejach Rzeszy.

Pogróżki z Berlina

„Biała gorączka“ z powodu Westerplatte

Opanowana przez żywioły nacjonalistyczne i znana ze swej gwałtownej agitacji i propagandy antypolskiej „Danziger Heimatdienst“, skupiająca dokoła siebie, jak twierdzi, 95 rozmaitych organizacji gdańskich, liczących około 100.000 członków, ogłosiła odezwę, protestującą przeciwko zwiększeniu załogi polskiej na Westerplatte. Odezwa ta m. in. zwraca uwagę wszystkich rządów (?) reprezentowanych w Lidze Narodów, na politykę Polski w stosunku do W. M. Gdańska i żąda w imieniu podnieconej rękomo do najwyższego stopnia ludności gdańskiej szybkich i energicznych kroków ze strony Ligi Narodów.

W przeciwieństwie do brzmienia odezwy Heimatdienstu o rękomo wielkim podnieceniu ludności gdańskiej, stwierdzić należy, że w mieście panuje całkowity spokój. Posterunki policyjne są zupełnie zbyteczne. Podniecenie jeżeli istnieje, to jedynie wśród tych czynników, które usiłowały zawsze podburzać opinię gdańską przeciwko Polsce i dążyły do pogorszenia stosunków polsko-gdańskich. Odnosi się wrażenie, że czynniki te usiłują obecnie wywołać wywołane ich działalnością zarządzenia bezpieczeństwa ze strony rządu polskiego dla dalszego podjudzania opinii publicznej.

Niektóre pisma drukują dodatkowo obszerny materiał, dotyczący sprawy Westerplatte, poczynając od roku 1920 aż do chwili obecnej. Bardzo ostro występuje przeciw Polsce nacjonalistyczna „Danziger Allgemeine Ztg.“, pisząc że Liga Narodów powinna energicznie zareagować w tej sprawie, aby „naruszony stan prawny przywrócić bezzwłocznie“.

Pilny uczeń Moskwy

Prasa czechosłowacka o Hitlerze

Już w dniu wyborów prasa czechosłowacka stwierdziła, że pole rozgrywek wyborczych w Niemczech opanowali hitlerowcy i pape nowcy w zupełności i że potrafili odpowiednie ułatwienia te wyzyskać. „Adolf Hitler przed stawiał się w swych metodach dyktatorskich jako pilny uczeń Moskwy — pisze „Narodni Listy“. Komuniści i socjali demokraci nawet nie odważyli się przeciwdziałać agitacji hitlerowców. Tym udało się przyprowadzić do urnowe miliony wyborców i pozyskać ich głosy. Pomimo, że zmobilizowano w całym państwie policję dla pomocy hitlerowców, po mimo ostrego prześladowania stosowanego wobec lewicy, a przede wszystkim wobec komunistów, nie udało się Hitlerowi pociągnąć za sobą połowy narodu niemieckiego, tem mniej jego większości. Jeśli się zważy, że Hitler miał do dyspozycji wszelkie środki agitacyjne przedewszystkiem radio i że opozycja w gruncie rzeczy nie mogła prowadzić żadnej agitacji, sukces wyborczy Hitlera jest stosunkowo mały. Bez czarno-czerwono-białego bloku Papena, Hitler pozostaje w mniejszości. — Jego wielki sen o zyskaniu większości się rozplynął. Skazany jest nadal na poparcie swych dawnych przeciwników, von Papena i przed stawiciela wielkiego kapitału Hugenberg. — Liczba wyborców Hitlera wzrosła, ale większość narodu nie idzie za nim. Pismo „A-Zet“ właśnie w tem, że Hitler nie uzyskał absolutnej większości dopatruje się wielkiego znaczenia wyniku wyborów niemieckich.

Izby rzemieślnicze

W związku z wiadomościami, jakie ukazały się w części prasy o rękomo grożącej izbom rzemieślniczym likwidacji i waleniu ich do izb przemysłowo-handlowych, ministerstwo przemysłu i handlu stwierdza, że wiadomości te są mylne i nie pokrywają się bynajmniej z poglądami czynników rządowych. Zamierzenia tego rodzaju nigdy nie istniały.

Na rynku pracy

Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 4 bm., wynosiła ogółem 287.218 osób, co w porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia stanowi wzrost bezrobocia o 963 osoby. Liczba bezrobotnych na Śląsku wynosiła 85.755 osób, tj. o 155 osoby mniej, niż w tygodniu poprzednim.

Berlińska prasa nacjonalistyczna atakuje Polskę ignorując zupełnie przyczyny, jakie ją zmusiły do wzmocnienia ochrony policyjnej na Westerplatte. Wszechniemiecka „Deutsche Ztg“ przewiduje zaostrezenie napięcia. Organ niemieckiego przemysłu zbrojnego „Börsen Ztg“ twierdzi, że motywy podane przez Polskę są tylko pretekstem dla posunięć zmierzających do aneksji W. Miasta.

Biuro Conti wydało komunikat w sprawie wzmocnienia załogi polskiej na Westerplatte.

Zdaniem agencji, będzie rzeczą wysoce Komisarza Ligi Narodów oraz senatu gdańskiego nadać sprawie dalszy bieg.

Chodzi nie tylko o to, czy załoga polska na Westerplatte została w większym, czy mniejszym stopniu licznie wzmocniona, Polska zupełnie mogłaby usunąć z Westerplatte skład amunicji, który jest tam całkiem zbędny (II) Wreszcie biuro Conti zapowiada, że Niemcy poprą jak najenergiczniej stanowisko Gdańska na terenie ge nowskim.

Stroje, klejnoty,
bogactwa

bledną

wobec świeżej cery
i pięknego ciała

Artyści i poeci współzawodniczyli z sobą zawsze w opiewaniu zalet, które los obdarza kobietę. Darem takim jest w pierwszym rzędzie świeża, młodzieńcza cera, którą osiąga się tylko i zachowuje przez regularne używanie mydła Palmolive. Do wyrobu mydła Palmolive służą słynne olejki owoców oliwnych, palm i orzechów kokosowych. Obfita jego pianą usuwa łagodnie wszelkie nieczystości i ożywia obieg krwi, nadając twarzy aksamitną miękkość i gętkość młodości.

Niech Pani używa mydła Palmolive nie tylko do twarzy, lecz także do pielęgnowania całego ciała, a zdziwi się Pani, jak prędko skóra Jej stanie się delikatna, i aksamitna.

Wyrób krajowy.

Sumienie narodu czuwa

A kysz, a kysz!...

Na łamach „Dziennika Poznańskiego“ profesor Uniwersytetu Poznańskiego, dr. Stanisław Nowakowski, w obszernym artykule oświećla praktyki prasowe pism „narodowych“ z „Kurjerem Poznańskim“ na czele, nawiązując do zajść i awantur młodzieży akademickiej, podburzonej przez działaczy Stronnictwa narodowego. Z artykułu tego przytaczamy poniższe wyjątki.

Walili się trony, w proch się rozpadaly monarchje, gwałciciele wolności, wielcy wodzowie odchodzili w niepamięć, jedynie wolna myśl pozostawała wieczna, nieśmiertelna i nie złomną. Powstawała w mękach, kroczyła cier niemi drogami, żyła nie w pałacach, a na poddaszach, lub w podziemiach; więziona i ciemnie żona, zamierała, lecz znów powstawała, aby tryumfem kroczyć przez długie wieki i być dobrym zwiastunem szczęścia, radości i wyzwolenia ludzkości. Ani tortury i więzienia, ani stopy i ogień, ani smoła i szubienice nie powstrzymały zwycięstwa wolnej myśli.

Gnębili naszą myśl żandarmi sił zaborczych tępiło ją też upodlenie pewnych warstw nasze go własnego narodu. Z dymu i ognia wojny wyłoniła się wielka prawda — Polska Niepodległa. Wolna myśl zwyciężyła i jak błogosławieństwo wielkie opromieniła nasze życie.

Lecz wśród radnych promieni wolności za rysowały się czarne chmury, wyłoniły się siły, które raził blask słońca wolności myśli, a na ciemnościach nocy „Polska dla nas, my nią rządzić będziemy“ — jak kruki, krakały te czarne siły reakcji. Padł strzał podstępny i zbrodniczy. Szlachetna krew pierwszego Prezydenta wolnej Polski przyćmiła radości i pokryła smutkiem dusze wolnego narodu. Życie zbrodnia było zapłatą za życie pierwszego obywatela, wybranego na najwyższą godność

wolną zbrodnia. Imię zbrodnia przeszło do czarnych kart naszej historii. Siły zaś, które pchnęły szaleńca do zbrodni, pozostały przy życiu i, jak płazy bojące się jasności, tępiły wolną myśl, pluły na wszystko, co lepsze w naszym narodzie było i żyło. Karlów mieli za bohaterów, a za świętość fałsz i obłudę.

Wśród tych, komu nienawistna była wolna myśl, czołowe miejsce zajął „Kurjer Poznański“. Pluł na naszych wielkich bojowników wolności, tępił wszystkimi sposobami, wolną myśl, błotem i znie wagą obrzucał każdego, kto ośmielał się powiedzieć słowo prawdy i nie być w jego szeregach „narodowych“. Biada temu, kto miał odwagę stać pod sztandarem wolnej myśli, a szczególnie na terenie Poznania. Wszelkie środki puszczano wówczas w ruch, aby takiego śmiałka zgniebić i utracić, aby budzący uspiąka myśl nie zagrażał ich w łącznemu panowaniu. Prawie każdy numer „Kurjera Poznańskiego“ może świadczyć, jakich środków używa dla wzmocnienia swej władzy, jaki zatruty pokarm ofiarowuje swym czytelnikom, jak kłamstwo wszechwładnie panuje na jego łamach, jak młodzież spacza i skierowuje na fałszywe tory, jak nieustannie zabagnia nasze życie społeczne.

Największego Wodza Polski, Józefa Piłsudskiego, najsubtelniejszego geniusza i mocarza słowa — Stefana Żeromskiego, najśmielszego szermierza wolności myśli profesora Baudouin de Courtenay, niestrudzonego bojownika proletariatu Bolesława Limanowskiego, starego a jednak wiecznie młodego bojownika wolności Wacława Sieroszewskiego i wielu innych, prostu wykreślano z naszej historii i wyrzucano poza nawias narodu. Każdego, kto ośmielał się stanąć w obronie tych wielkich

Zapas złota bez przerwy wzrasta

Bilans Banku Polskiego za miesiąc lutego

Zapas złota w Banku Polskim wykazał w ciągu lutego rb. dalsze zwiększenie o 1,3 milj. zł do sumy 513,4 milj. zł, zmniejszył się natomiast zapas pieniędzy i należności zagranicznych, zaliczonych do pokrycia o 7,9 milj. zł do sumy 18,8 milj. zł. Zapas pieniędzy i należności zagran. nie zaliczonych do pokrycia zmniejszył się równocześnie o 11,3 milj. zł do 65,1 milj. zł.

Wysokość udzielonych kredytów zmniejszała się w ciągu pierwszych dwóch dekad, natomiast wzrosła w trzeciej dekadzie o wiele silniej, niż w poprzednim miesiącu. W rezultacie ogólny stan wykorzystanych kredytów wyniósł w końcu lutego 649,0 milj. zł, był za tem tylko o 1,5 milj. zł. niższy, niż w końcu stycznia, przyczem portfel wekslowy obniżył się o 0,5 milj. zł, do 102,3 milj. zł

Natychmiast płatne zobowiązania Banku zmniejszyły się w porównaniu z końcem stycznia o 327 milj. zł do 151,9 milj. zł. Złożył się na to zarówno spadek prywatnych rachunków żyrowych, jak i rachunków kas państwowych; pierwsze spadły o 20,5, a drugie o 13,9 milj. zł. Obieg biletów bankowych zwiększył się o 20,0 milj. zł, do sumy 999 milj. zł., co pozostaje głównie w związku ze spadkiem natychmiast płatnych zobowiązań Banku.

Ponieważ obieg biletów łącznie z natychmiast płatnymi zobowiązaniami spadł o 12,7 milj. zł a zapas złota i walut zmniejszył się tylko o 6,6 milj. zł, przebieg stosunek procentowy pokrycia kursowo-walutowego utrzymał się prawie bez zmiany, wynosząc 46,25 wobec 46,30 proc. na koniec stycznia, a pokrycie wyliczając zlotem 44,61 wobec 44,01 proc. przekraczając normy statutowe w pierwszym wypadku o 6,25 proc., a w drugim o 4,61 proc.

Ogólny stosunek procentowy weksli zaprotestowanych do ogółu weksli płatnych wyniósł w lutym rb. 1,70 wobec 1,57 w styczniu rb.

Z rady Banku Rolnego

Dnia 14 bm. odbędzie się posiedzenie rady nadzorczej Państwowego Banku Rolnego pod przewodnictwem prezesa wiceministra K. Stamirowskiego. Na posiedzeniu tem dyrekcja złoży sprawozdanie z działalności Banku w roku ubiegłym oraz przedstawi do zatwierdzenia rady bilans Banku wraz z rachunkiem zysków i strat za rok 1932.

Olbrymie pożyczki we Francji

Donoszą z Paryża, że w przyszłym tygodniu ma być wyłożona do publicznej subskrypcji wielka pożyczka konsolidacyjna dla celów usanowania finansów francuskich. Dotychczas jeszcze niewiadomo, jak dużą będzie suma pożyczki; sfery gospodarcze przypuszczają, że wyniesie ona około 10 miliardów franków i emitowana będzie w dwóch równych transzach. Obligacje pożyczki mają być zamortyzowane po 15 i 20 latach. O wysokości stopy procentowej pożyczki konsolidacyjnej brak narazie jeszcze wiadomości.

Za niższą ceną gazu

W wykonaniu uchwał komitetu ekonomicznego ministrów, ministerstwo przemysłu i handlu wspólnie z ministerstwem spraw wewnętrznych podjęło w dalszym ciągu akcję zniesienia cen gazu oraz czynszu za gazomierze. Akcja ta ma być zakończona do dnia 1 kwietnia br.

Zakończenie sensacyjnego procesu w Bydgoszczy

Dwaj podoficerowie oskarżeni o zabójstwo

Okregowy Sąd Wojskowy z Grudziądza, na sesji wyjazdowej w Bydgoszczy rozpatrywał ponurą tragedję która pociągnęła śmierć 22 letniej Franciszki Matuszewskiej.

Oskarżony Sekuła, któremu zarzucono nieумыślnie zabójstwo śp. Matuszewskiej, do winy się nie przyznał i wraz ze współoskarżonym Szczechowiczem przedstawił w ogólnych zarysach wszystkie momenty tego dramatu w sposób następujący:

Nocy krytycznej około godz. 21 spotkali oskarżeni Matuszewską na ulicy i wstąpili na wódkę do restauracji, poczem poszli do jej mieszkania.

Po pewnym czasie doszło do ostrej scysji pomiędzy Matuszewską a jej wojskowymi przyjaciółmi, w trakcie której rozgoryczona kobieta rzuciła urągliwe słowa: „was mężczyzn, warto wszystkich powystrzelać!” — Podchmielony Sekuła, biorąc ze wyrazy, jako żart, wyciągnął z kieszeni browning, odrepował go tak, że jeden nabój potoczył się po ziemi.

W tym momencie Matuszewska, powziąwszy widocznie nagle postanowienie odebrania sobie życia i skończenia swej smutnej tragedji, była rejestrowana prostytutką) wyrwała z ręki Sekuły rewolwer, przyłożyła lufę do swej skroni i pociągnęła za cyngiel. Odgłos wystrzału i widok ciała zbrzyzanego krwią, przeraził tak dajęce Sekulę i Szczechowicza, że w przestrachu uciekli przez otwarte okno.

Dopiero w kilka godzin po tym wypadku, tj. około godz. 5 rano, zbudził się gospodarz domu Machaliński i zaintrygowany światłem przenikającym przez szpary drzwi mieszkania Matuszewskiej, wszedł do jej pokoju i z przerażeniem skonstatował śmierć sublokatorki.

Pierwotkowe śledztwo prowadzone przez organa śledcze policji i przez żandarmerję wojskową stanęło wobec zagadki: czy Matuszewska popełniła samobójstwo czy też została zastrzelona.

Przewód sądowy w czasie którego przewinęło się szereg świadków, oświetlających życie śp. Matuszewskiej, jej stosunki materialne itp. nie wykazał winy ze strony oskarżonych co do spowodowania jej zabójstwa. Potwierdziły to również orzeczenia rzeczoznawców-lekarzy, kpt. dr. Janczara i lek. sądowego dr. Nowakowskiego, którzy stwierdzili, że położenie ciała denatki, charakterystyczne zgięcie kciuka i palca wskazującego jej prawej ręki, ukośny kierunek rany postrzałowej i luska znaleźiona w przeciwnym kącie pokoju

wskazywały na to, że Matuszewska popełniła samobójstwo.

W wyniku rozprawy sądowej obaj oskarżeni uwolnieni zostali od zarzutu zabójstwa Matuszewskiej, ukarani zostali natomiast 2-ma miesiącami aresztu za ucieczkę i nieudzielenie nieszczęśliwej pomocy w momencie agonji.

Rozprawie przewodniczył mjr. K. S. Lambert w asystencji por adm. Strzemkowskiego i ppor. 61 pp. Kościanowskiego oraz 2-ech podoficerów: starszego ogniomistrza 15 p. a. l. Miłkowskiego i sierż. 61 pp. Kowalskiego.

Oskarżał prokurator kpt. dr. Kaufman, na ławie obrończej zasiadli: em. plk. mec. Czechowicz z Grudziądza i kpt. 62 pp. Dobrzański.

Oskarżał prokurator kpt. dr. Kaufman, na ławie obrończej zasiadli: em. plk. mec. Czechowicz z Grudziądza i kpt. 62 pp. Dobrzański.

Skazanie szpiega w Bydgoszczy

W dniu wczorajszym toczyła się przed Izłą Karną Sądu Okręgowego w Bydgoszczy przy drzwiach zamkniętych rozprawa karna przeciwko 21 letniemu stolarzowi Walterowi Heinowi, z Rygina, oskarżonemu o szpiegostwo na rzecz państwa ościennego. Akt oskarżenia zarzucał pod sądemu iż w lipcu ub. roku spotkawszy w lesie opodal ul. Gdańskiej kilku żołnierzy, nawiązał z nimi „przyjacielską” rozmowę, w czasie której usiłował w sposób chytry i podstępny wydobyc wiadomości o stanie liczebnym i uzbrojeniom formacji, w których służbę odbywali

W czasie owej rozmowy żołnierze połapali się iż tajemniczy młodzieniec dysponuje nader fachowem wiadomościami oraz ścisłemi danemi o garnizonach w Grudziądzu i Toruniu; w przekonaniu że mają do czynienia ze szpiegiem spowodowali jego aresztowanie.

Sąd po dłuższej naradzie ogłosił wyrok skazujący Heina na 2 lata więzienia motywując go tem, iż rozprawa wykazała niezbite dowody wiarygodnego w kierunku systematycznego zbierania danych o wojskowości państwa polskiego, celem sprzedawania ich państwu ościennemu.

Niezawodny „system” wygranej Przygoda włoskiego oficera w Monte Carlo

Wielką sensację wywołała wśród graczy w kasynie w Monte Carlo przygoda włoskiego oficera, Mario Gulci. Postanowiwszy za wszelką cenę zdobyć majątek, Mario Gulci przyjechał do Monte Carlo, zabierając ze sobą ordynansa wraz z którym zamieszkał w hotelu.

Pierwszego już dnia fortuna uśmiechnęła się do lekkomyślnego młodzieńca — wygrał bowiem wcale pokaźną sumkę.

— No, a teraz wracamy do domu — zdecydował ordynans na widok paczki banknotów.

— Oszalałeś chyba. Od jutra dopiero roz-

poczne prawdziwą grę.. Zobaczysz, z pewnością podwoję dzisiejszą wygraną.

I pełen najlepszych nadziei młody oficer udał się na spacer. Rano, natychmiast po przebudzeniu się, chęć wzrok swój napoił widokiem zdobytego wczoraj bogactwa, sięgnął ręką pod poduszkę, lecz, o zgrozo! — portfel wraz z całą jego zawartością znikł. Wkrótce przekonał się Mario Gulci, iż wraz z portfelem ulotnił się również jego ordynans, pozostawivszy na biurku bilet kolejowy do rodzinnego miasta porucznika.

Posiadając zaledwie 50 frs. w kieszeni, zrozpaczony Mario pojechał do domu, gdyż nie innego nie pozostało mu do roboty w Monte Carlo. Lecz jakież było zdumienie porucznika, gdy we drzwiach swego mieszkania ujrzał wernego ordynansa, którego uważał za złodzieja.

— Melduję posłusznie, panie poruczniku — z uśmiechem recytował ordynans, iż pańskie pieniądze znajdują się u mnie. Obawiając się, że pan porucznik przegra je w kasynie postanowiłem uratować co się da i drapnąłem do domu.

Straty floty światowej w 1932 r.

Ukazała się obecnie statystyka strat floty światowej w r. 1932. Wypadkom uległo 122 okręty o 337,001 t. W poprzednim roku analogiczna cyfra wynosiła 112 okrętów o 260,160 ton. Najwięcej strat poniosła flota angielska, następnie japońska i amerykańska.

Na szczycie najwyższej góry w Szwecji

Na zdjęciu naszym widzimy schronisko turystyczne wybudowane na szczycie Kebnekaise, najwyższej góry Szwecji, na wysokości 6400 stóp. Schronisko to zapewnia zmęczonym turystom wygodny odpoczynek po trudach uciążliwej wycieczki.

Wędliny polskie do Tunisu

W tych dniach wytwórcy i eksporterzy wędlin, zrzeszeni w Związku tej branży nawiązali kontakt z Tunisem, wysyłając tam próbki rozmaitych przetworów mięsnych a głównie konserw puszkowych i wędlin. Wobec znacznego zainteresowania rynku tuniskiego jest prawdopodobne stałe obsylenie tego rynku towarami polskimi.

WILLIAM J. LOCKE

„Dziki Amos” (The coming of Amos)

50) Przedruk wzbroniony

Patrząc ciągle w ogień, pokręcił głową i odpowiedział z całą powagą:

— Modliła się o tę cnotę codziennie, ale, jak mówiła, Pan w swojej nieodgadnionej mądrości nie wysłuchał jej prośby. Może uważał, że i tak dobrze Mu służyła, bo jakim cudem łagodna kobieta dałaby sobie radę z naszymi najemnikami w Warraranga? — Zamyślił się chwilę i ciągnął dalej: — Ale co innego jest z głosiścielem słowa Boga? Taki nie może walić po mordzie za niesposłuszeństwo. A w każdym razie nie powinien znajdować w tem przyjemności.

— To ty znajdujesz w tem przyjemność?

Skinął głową.

— Jeżeli człowiek marzy tylko o tem, żeby sięgać drania po całym świecie i złapałszy go zabić mordę na galaratę i połamać kości, to znak, że nie ma powołania na sługę bożego. Nie, wuju, nie jestem na to dość pokorny.

— O jakim draniu mówisz? — zapytał, choć się domyślał.

— O Ramonie Garcii, ma się wiedzieć.

— Zgadząm się z tobą — rzekłem — że brakuje ci rzeczywiście danych na chrześcijańskiego kaptana.

— Ma się wiedzieć — powtórzył.

— Chociaż Stary Testament uznawał metody: „oko za oko” i „zab za zab”.

— Matka i ojciec za mało rozróżniali Stary Testament od Nowego — rzekł z namysłem Amos — Mojżesz, Jozue i Dawid byli owszem, dobrzy, ale Jezus Chrystus jest lepszy. Nie mogąc przebaczyć nieprzyjaciolom nie mógłbym głosić ewangelji.

Znów wyraziłem zgodę.

— Jeżeli jedynym celem twego życia jest zrobić pasztecik z Ramona Garcii, to nie jesteś godny roli zastępcy Chrystusa.

— W tem sęk, wuju — rzekł. — Mogę chodzić na kolanach i modlić się za grzechy, ale nie potrafiłbym prosić o łaskę przebaczenia temu draniowi. Nie da rady. Myślę, że największy grzech to udawać przed Bogiem. I najgłupszy. Ale prawie wszystkie grzechy są głupie.

Moja światowość skapitulowała. Czyż można było wypowiedzieć większą prawdę prostszymi słowami?

Wstałem, nalełem sobie lekkiej wódki z wodą sodową i zapaliłem papierosa. Amos poprzestął na piwie domowej roboty.

— Nie. Nie jestem dosyć pokorny. — Powtórzył się do znużenia. — I zresztą — dodał po ogromnym haucie dziecinnego napitku — ona nie mogłaby tu mieszkać.

Spojrzałem na niego ze zdumieniem.

— Ona? Jaka ona? Dorota?

— Nie, nie — zaprzeczył. — Nadja. Księżna.

Postawiłem szybko na tacy nienapoczętą szklanekę i w przystępie jakiegoś niepojętego zawrotu głowy chwyciłem go za kołnierz.

— Co ty gadasz?

— To, że ją poproszę, żeby została moją żoną. Niech się tylko spotkamy.

— Ty, djable! — rzekłem.

— Niepotrzebnie wuj wzywa djabła — odparł.

Może odezwała się we mnie wspólna krew, bo za przykładem Amosa poczułem, że odbiegła mnie wszelka pokora. Gdybym go mógł ukarać za jego kolosalną bezczelność powaleniem na podłogę, kopnięciem i wyrzuceniem za okno, byłbym to uczynił z satysfakcją. Rozumiem, że mógł się zadurzyć po smarkaczowsku w uroczej kobiecie, ale żeby oznajmić z flegmą, że się z nią ożeni, to już przechodziło wszelkie pojęcie. Nigdy w życiu nie byłem taki wściekły. Zacząłem biegać po salonie bojąc się odezwać. Mam staroświeckie pojęcia o własnej godności i wiedziałem, że mowa zdradziłaby monstrialny stan moich uczuć nawet wobec tego prostaka.

On stał cierpliwie z wysokim kielichem w ręku, obserwując mój pospieszny marsz.

— Nie rozumiem dlaczego wuj się tak złości — rzekł. — To przecież moja sprawa. A ona, wszystko zważywszy jest tylko kobietą ale moją wybraną kobietą.

Opanowałem się i stanąłem przed nim, moim rywalem.

(Ciąg dalszy nastąpi)

KRONIKA

piątek
10
marca

BYDGOSZCZ

Kalendarzyk rzym.-vat.

Czwartek Franciszki

Piątek † Suchy dzień

— Dyżur nocny aptek do niedzieli dnia 12 bm włącznie pełnią: Apteka Centralna, ulica Gdańska 27, tel. 9-94 i Apteka pod Lwem, O. kole. Grunwaldzka 37, tel. 1-91.

TEATR MIEJSKI.

Jutro w czwartek pełna napięcia dramatycznego sztuka St. Brandowskiego „Na czerwonym wulkanie” w świetnej inkarnacji pp. Kreckiej, Gosławskiej, Bogusławskiego, Cybulskiego, Dzwonkowskiego, Kwaskowskiego, Lożmana, Przebińskiego, Skalskiego, dyr. Stomy Tatarskiej i Wilamowskiego.

Tani piątek wypełni zabawne, niekiedy wzruszające do łez a społecznie poruszające przygody „Kapitana z Koepenick”, w których wielki tryumf aktorski święci niezrównany Justian na czele świetnego zespołu.

„Prymas cyganów” doskonała operetka E. Kalmana będzie najbliższą premierą w dziedzinie muzycznym. Obecnie zespół pod wodzą kapelmistrza L. Hładylowicza i reżysera Ołędzkiego przystąpił do końcowych prób z orkiestrą, chórem i baletem. Główne partie spoczywają w niezawodnych rękach pp. Korabianki, Morozowiczowej, Stądnikówny, Andrzejewskiej, Cybulskiego, Cirina (tytułowa), Jabłońskiego i Zayandy. Baletmistrz Ciesielski przygotowuje nader efektowną i liczną część choreograficzną z Martówną na czele.

REPERTUAR KIN.

Apollo: — film polskiej produkcji, opracowany na tle powieści Blażejewskiego pt. „Czerwony błazen”. Dramat ten wyróżnia się nadzwyczaj wartką akcją i niesamowitą wprost pełnią tajemniczych sytuacji treści. Ilustracja muzyczna w wykonaniu doborowej muzyki saloonowej.

Bałtyk: — „Bohater krwawej areny”, oraz sensacyjny dramat p. t. „Bez prawa Razem 20 aktów. Dla młodzieży dozwolone. Początek o godzinie 17.

Kryształ: wielki reportaż szpiegowski o niezwykle emocjonującej treści, którego akcja trzyma widza w stałym napięciu nerwów pt. „Pod fałszywą flagą”. Obraz ten przewyższa wszystkie dotąd widziane tego rodzaju filmy. Ponadto doborowy nadprogram z aktualnym tygodnikiem Foza.

Marysińska: „Król Królów”.

Nowości: „Blond Venus” i nadprogram

Rewja: — „Złoto” — na scenie rewja.

Z kinas

— Liga Morska i Kolonialna — Oddział w Bydgoszczy zaprasza na doroczne walne zebra nie które odbędzie się w poniedziałek dnia 13 marca 1933 roku o godz. 20 w hotelu Leninga

— Występ orkiestry symfonicznej Miejskiego Konserwatorium Muzycznego w Bydgoszczy.

— pierwszy w pełnym składzie symfonicznym, — odbędzie się w nadchodzącą niedzielę 12 bm. w Teatrze Miejskim o godz. 12 w południe. Orkiestrą tą, złożoną z samych uczniów MKM. a zapowiadającą nową erę w dziedzinie koncertowej naszego miasta dyryguje osobiście wytrawny pedagog i znakomity muzyk dyr. Zdzisław Jahnke. Program złożony z pierwszorzędných utworów symfonicznych z Symfonią I Beethovena na czele, przewidyuje poza tym Griega przepiękną Suitę Holbergowską, Moniuszki uwerturę z op. „Flis” oraz Mozarta koncert fortepianowy d-moll, który wykona uczennica prof. Lisickiego — Irena Klikowiczówna z akompaniamentem orkiestry. Czysty dochód z powyższej imprezy przeznaczono na rzecz Miejskiego Komitetu dla spraw bezrobocia.

Sprzedż biletów w kasie Teatru Miejskiego i w księgarni i składzie nut Jana Idzikowskiego Gdańska 23. Ceny popularne.

— Zawody bokserkie Stella — Gniezno, Polonia — Bydgoszcz. W niedzielę dnia 12 bm. o godz. 19 odbędzie się w sali Reursy Ku pieckiej przy ulicy Jagiellońskiej zawody bok serskie pomiędzy I drużyną KS Stella Gniezno a I drużyną Polonia Bydgoszcz.

— BKS. Polonia. W piątek dnia 10 b. m. o godz. 21 odbędzie się w sali przy ul. Konarskiego zebranie wszystkich piłkarzy. Obecność wszystkich czynnych piłkarzy obowiązkowa.

— Ostre strzelanie. W dniach 11 i 16 bm. na strzelnicy bojowej 15 dywizji piechoty Wlkp przeprowadzać będzie 62 pp. ostre strzelanie. Wszelkie drogi w tym kierunku strzeżone będą przez posterunki wojskowe.

— Chór Nauczycielski. Lekcja śpiewu w czwartek dnia 9 bm. o godz. 17 w szkole wydz. męskiej.

Koronowo. Jarmark na konie i bydło odbę

Zlikwidowanie groźnej szajki bandytów w powiecie bydgoskim

A wszystkiemu winien ten koń...

Jak już o tem w swoim czasie dwukrotnie pisaliśmy, w pierwszej połowie lutego br., czwórka jakichś opryszków dokonała śmiałej „wyprawy” na wiatrak p. Pawłowski w Żółdowie powiatu bydgoskiego.

Wyprawa zakończyła się jednakże niefortunnie, bowiem przybyły w samą porę właściciel, przy pomocy strażników rewolwerowych, zmusił włamywaczy do ucieczki. Jako corpus delicti pozostał na miejscu kradzieży cały zaprzęg wraz z łupem, gdyż koń złodziejów, jakby nie chcąc do tak „czarnej sprawy” dokładać „reki” — w krytycznej chwili odmówił swym obrokodawcom posłuszeństwa.

Dzięki tej okoliczności policja bez większego trudu wysledziła dwóch sprawców, mianowicie braci Kusków z Borzenkowa, którzy widząc iż szansą nie uda im się wykreślić — przystąpili do winy. W toku dalszych dochodzeń ujęto jeszcze jednego członka tej sympatycznej rodziny, w rezultacie czego za kratkami znalazł się Bolesław, Rudolf i Jan Kusko wie. Dalsze śledztwo, prowadzone w poszukiwaniu za czwartym sprawcą, który był ujętym znany jedynie pod pseudonimem „Władek” — przynio

sło wręcz rewelacyjne wyniki.

Okazało się mianowicie, iż bracia Kuskowie, bądź wspólnie, bądź też po dwóch z „Władkiem” dokonali w powiecie kilku napadów z bronią w ręku, posługując się czarnymi maskami wykonanymi własnoręcznie z... pończochy damskiej.

Jeden ze sprawców terroryzował zwykle domowników rewolwerem. — drudzy natomiast rabowali. W ten sposób dokonali oni napadu na zagrodę Hinzowej w Łącku Wielkim, oraz gospodarza Papkego w Mirowicach, powiat Bydgoszcz i kilku jeszcze innych miejscach, w czasie od połowy stycznia do pierwszych dziesięciu dni lutego br.

W wyprawach tych pomagała im niejaka Bronisława Sadecka, narzeczona, a obecnie już żona Bolesława Kuski. Głównym aranżerem napadów był ów „Władek”, jak się po ujęciu okazało — niejaki Feliks Stobbe, — elektromonter nieznanego miejsca zamieszkania.

Sprawcy odpowiadać będą za swoje czyny przed sądem, gdzie grozi im kara długoletniego, ciężkiego więzienia.

Nie będzie wyborów do Sądu Kupieckiego w Bydgoszczy

Przewodniczący Sądu Kupieckiego i komisarz wyborczy p. referendarz Mańczak nadsyła nam następujące pismo:

Na podstawie par. 14 i 18 statutu miejscowego dot. Sądu Kupieckiego w Bydgoszczy — zarządzam i ogłaszam co następuje:

1) Znosi się termin wyborów do Sądu Kupieckiego w Bydgoszczy, naznaczony na dzień 12 marca 1933 r. albowiem do włącznie 14 dni przed wyborami złożono tylko po jednej liście kandydatów na ławników ze strony pracodawców i pracobiorców.

2) Wobec powyższego umieszczone na tych listach osoby powołuje się na ławników Sądu Kupieckiego w Bydgoszczy na przeciąg lat 6 z tem, że co dwa lata ustępuje 1/3 ławników każdej kategorii, poczem nastąpią wybory uzupełniające:

3. Skład ławników jest następujący:
a) pracodawcy: 1) Maryński Marceł, dyrektora — ul. 20 Stycznia 7; 2) Strzyżowski Władysław, przem. ul. Marsz. Focha 18; 3) Paszek Franciszek kupiec — ul. Gdańska 67; 4) Braun Ryszard drogerzysta — Śniadeckich 45; 5) Strzelecki Stanisław kupiec — Gdańska 27; 6) Cylkowski Stanisław kupiec — Matejki 2; 7) Dziem

bowski Jerzy kupiec-przem. — Gdańska 34; 8) Kotłęga Ignacy kupiec — Dworcowa 31; 9) Zamira Bronisław kupiec — Staszica nr 1; 10) Popławski Robert kupiec — Długa 31; 11) Jóźwiak Feliks kupiec — Gdańska 91; 12) Malicki Zygmunt kupiec — Poznańska 2

b) pracobiorcy:

1) Goździewicz Józef ekspedytor — Dworcowa 54; 2) Kozłowski Antoni bankowiec — Nowogrodzka 6 3) Pankowski Wincenty drogerzysta — Stroma 4; 4) Kędziora Franciszek pom. kup. — Garbary 6; 5) Muszyński Stanisław bankowiec — Paderewskiego 1; 6) Szroedel Marian drogerzysta — Nowy Rynek 16; 7) Lewandowski Edmund ksiązkowy — Marcinkowskiego 9; 8) Szymański Henryk kalkulator — Siemiradzki 8; 9) Kowalewski Tadeusz bankowiec — 3 Maja 18; 10) Reich Józef pom. kupiecki, Grunwaldzka 55; 11) Kubiak Konrad przedsta wiciel — Jackowskiego 32; 12) Stachowiak Jan przedstawiciel — Gdańska 113.

Ewentualne zażalenia należy wnieść w przeciągu 1 miesiąca po ogłoszeniu wyniku wyborów do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu.

Pechowy autobus

W 3 dni po rozbiciu zniszczył go płomień

Dziwny zaiste pech prześladowa w ostatnim czasie autobus zarejestrowany pod nr. P. Z. 10423, a należący do p. Brunona Blocha, odbywającego obecnie służbę wojskową w Toruniu. W ciągu 3 dni uległ ów samochód dwóm nieszczęśliwom.

W dniu 4 bm. nad wieczorem, w czasie odbywania swej ostatniej (narazie) podróży na jednej z bydgoskich linii podmiejskich, gdy pechowy wóz mknął obok wsi Pawłówek, tuż powiatu, wskutek gołębodzi szofer stracił nad maszyną panowanie, w rezultacie czego autobus najechał na przydrożne drzewo. Pasażerowie wyszli z opresji bez szwanku,

jednakże samochód został poważnie uszkodzony.

W związku z tym wypadkiem, uszkodzony autobus odstawiony został do reperacji, która miała być przeprowadzona w warsztacie mechanicznym Lewandowskiego w Bydgoszczy przy ul. Podolskiej 25.

Ale w tej „lecznicy samochodowej” złośliwy pech działał dalej, mianowicie z niewyjaśnionych powodów w dniu 7 bm. w autobusie tym powstał pożar, — który mimo akcji ratowniczej strawił całą karoserję. Ponadto pożar uszkodził kilka obok stojących aut.

dzie się w czwartek dnia 16 marca rb. Spęd wszelkich zwierząt dozwolony.

Fotoamatorzy „zdejmuja”...

W dniu wczorajszym zgłosił na jednym z komisariatów PP p. Misza Poznański (Niedzwiedzia 4) iż jakiś nieznany sprawca skradł mu z jego mieszkania — aparat fotograficzny. — Skradziony aparat (wraz z obiektywem) przed stawał wartość 300 zł.

Ładnie musieli go pilnować!

P. Józef Piątkiewicz (Toruńska 14) zgłosił na policję iż w czasie od grudnia 1932 roku do 6 lutego br. tj. w okresie kiedy on nie zacho dził do swego garażu przy ulicy Kujawskiej 19 jakiś nieznany sprawca odkręcił od stojącego tam samochodu szereg części łącznej wartości 500 zł. Samochód był własnością firmy „Textil”

Święto Koła Młodzieży P. C. K. na Szwederowie

Miłą niespodzianką dla zaproszonych gości było przedstawienie sceniczne Koła Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża, w szkole przy ul. Nowodworskiej. Młode amatorki wywiązały się ze swego zadania doskonale. Dobra dykcja i modulacja głosu przy deklamacji wskazywały iż kierowniczką szkoły dbają o czystość języka.

Reżyseria była bez zarzutu. Tańce: husarski i walc naddunajski rzesiście oklaskiwano. Tyle gracji i wdzięku nie powstydziliby się wyszkolone tancerki. Wielkie dzieło miosierdzia wpisane w młode dusze znalazło tu swój oddźwięk.

Starsze dziewczynki Koła Młodzieży wystąpiły w strojach służby samarytańskiej i obdarzały młodsze swe koleżanki praktycznymi podarkami. Szczelnie zapełniona aula była wyrazem wdzięczności dla p. kierowniczkę i pań nauczycielek za tak miły pełen humoru i wesołości

Środce ukarana lekko-myślność

Zamieszkał w Lisimogonie dwaj synowie miejscowego gospodarza Emil i Wilhelm Dawid znalazłszy przed kilku dniami w polu granat ręczny ukryli go w ziemi. Ubiegłej niedzieli obaj bracia wydobyszy z ukrycia granat udali się do pobliskiego lasu, by spowodować tamże „emocjonalną” eksplozję. W tym celu starszy 21-letni Emil Dawid grzmotnął granatem z całej siły o drzewo. Poczem oddalwszy się o parę kroków oczekiwał wraz z bratem eksplozji. Gdy ta po upływie kilku sekund nie nastąpiła, obaj Dawidowie z powrotem zbliżyli się do drzewa, pod którym leżał granat. W tej chwili wstrząsnął powietrzem niebawale silny huk. Na skutek nagłego, a tak lekkomyślnie spowodowanego wybuchu obr. Dawidowie odnieśli bardzo ciężkie rany, tak że musiano ich przewieźć do lecznicy miejskiej, gdzie przystąpiono natychmiast do amputacji zmasakrowanych na strzepy prawego ramienia Emila Dawida. Oto skutki nieprzemysłanej zabawy.

Podatki płatne w marcu

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w m-cu marcu 1933 r. płatne są następujące podatki:

Do dnia 15 marca rb — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w m-cu lutym r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I. i II kategorii i przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe i przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

Do dnia 15 marca rb. — zaliczka kwartalna na podatek przemysłowy od obrotu za IV kwartał 1932 r., przypadająca od pozostałych płatników podatku przemysłowego, niewywniesionych w poprzednim ustępie;

podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w terminie do dni 7 po dokonaniu potrącenia podatku;

do dnia 15 marca rb. — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu osiągniętego przez notariuszy (rejestratorów), pisarzy hipotecznych i komorników w m-cu lutym r.;

do dnia 15 marca rb. — wpłata ¼ części różnicy w podatku dochodowym od uposażeń służbowych, wynikających z kumulacji uposażeń otrzymanych w ciągu 1932 r. od różnych służbodawców;

do dnia 31 marca rb. — opłaty od schowków (safesów), pobrane na rzecz bezrobotnych przez przedsiębiorstwa dające w najem schowki w m-cu lutym 1933 r.;

do dnia 15 marca rb. — wpłata przez producentów żarówek elektrycznych opłat na rzecz bezrobotnych od żarówek, sprzedanych na rynku wewnętrznym w m-cu lutym 1933 r.;

Ponadto płatne są w marcu rb. zaliczki odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w marcu rb., tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

Z Rady harcerskiej

Dnia 12 bm. odbędzie się w Warszawie 56-ty zjazd Naczelnej Rady Harcerskiej. W zjeździe wezmą udział członkowie Rady z wyboru w liczbie 24 osób, przedstawiciele zarządów wszystkich oddziałów Związku Harcerstwa Polskiego, oraz delegaci ministerstw spraw wojskowych i oświaty,

Budownictwo mieszkaniowe w Gdyni

Przed kilku dniami ukazał się w nr. 60 „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” wywiad z wiceministrem p. Tadeuszem Lechnickim, który udzielił przedstawicielowi tego pisma szeregu informacji na temat popieranej przez Rząd akcji budowy małych domków. Ponieważ akcję tę na terenie Gdyni zapoczątkowała w roku ub. i prowadzi z powodzeniem młoda, lecz z pożytkiem i energią pracująca instytucja mieszka — „Towarzystwo Budowy Osiedli w Gdyni”, zaciekawiło nas, jak sprawa ta zorganizowana będzie w tym roku na terenach, które Rząd oddał pod rozbudowę miasta, tj. dawnych domów państwowych Redłowa, Witomina i Działek Leśnych. W tym celu zwróciliśmy się do zarządcy T. B. O., uzyskując szereg poniższych, interesujących informacji.

Jak wiadomo — Gdynię budowano dotąd kilkupiętrowymi kamienicami, których budowa przeważnie w 50 procentach finansowana była przez Państwowy Fundusz Budowlany. Ten sposób budownictwa mieszkaniowego — jak nas nauczyło doświadczenie — nietylko nie rozwiązuje kwestji mieszkaniowej w Gdyni, lecz tak że obecnie przysparza wiele kłopotów, zarówno właścicielom domów czynszowych jak również Bankowi Gospodarstwa Krajowego.

Gdynia jest ośrodkiem, posiadającym wyjątkowe warunki rozwoju budownictwa mieszkaniowego, popieranego obecnie przez Rząd z uwagi na zamieszkiwanie miasta przez szerokie rzesze pracowników, które powinny być związane z Gdynią własnym domkiem możliwe z ogródkiem itd. Zrozumieli to należycie dawni komisarze Rządu, których zasługą jest powołanie do życia Towarzystwa Budowy Osiedli (T. B. O.) które mimo swego krótkiego istnienia, posiada już za sobą dorobek około 50 wybudowanych domków na Witominie i na działkach Leśnych.

T. B. O. przygotowuje tegoroczną intensywną kampanję budowlaną na terenach Redłowa, Witomina i Działek Leśnych. Wynikiem tej kampanji ma być około 100 domków, 2, 3 i 4-izbowych, przeznaczonych na sprzedaż po cenach kosztów własnych dla obywateli, zamierzających osiedlić się w Gdyni.

Obecnie waży się w T. B. O. najsłabsza sprawa tej akcji, od której uzależnione jest jej powodzenie i popularność, tj. kalkulacja kosztów budowy.

Śmiały napad w Świeciu

Ub. soboty dokonano na mieszkanie 67 letniej wdowy Lewy Róży w Świeciu śmiałego napadu rabunkowego. Jeden z złoczyńców ubieżł w kuchni służącą 65 letnią Emmę Gross drugi zaś wszedł do pokoju w którym znajdowała się p. Lewy i zaczął szukać w łóżku pieniędzy. Przerazona właścicielka mieszkania wszczęła alarm, dając przez okno znaki znajdującemu się na podwórzu właścicielowi domu p. Wojciechowskiemu który w uciekających poznał braci Franków 18 letniego Jana, 27 letniego Artura i 28 letniego Pawła

Przytrzymanych oddawiono do sądu grodzkiego.

Krwawa zemsta

W nocy na 6 bm. o godz. 22,30 w oherży w Koźminie (pow. kościerski) sprawkował Fiałka Konrad bójkę pomiędzy kilkoma osobami. Zainteresowani w bójce chcą się później zemścić wywabili Fiałka z mieszkania jego brata Jana i w odległości około 80 mtr od domu napadli na niego zadając mu kilka cięć toporkiem. Nieszczęśliwy zmarł w samej nocy o godzinie 3,30. Sprawców Wyka Franciszka, Kaszubskiego Józefa i Jasnocha Bronisława przytrzymano i oddawiono do Sądu Grodzkiego w Skarszewach.

Brachnówko

— Staraniem Oddziału Związku Strzeleckiego w Brachnówku odbył się dnia 26 lutego wiec protestacyjny przeciw zakusom niemieckim na całość naszych granic. Prezes Oddziału ob. Rehwinkel przemówił do zebranych następnie uchwalaono jednogłośnie odpowiednią rezolucję. Okrzykami na cześć Najjaśn. Rzplitej Prezydenta, Marszałka Piłsudskiego wiec zakończono. Po wiecu odegrano 2 sztuki teatralne: „Żyd w bezce” i „Żołnierz”. Przedstawienie wypadło doskonale, udział ludności obszarów dworskich Brachnówko i Browina bardzo liczny.

Kielbasin, pow. Toruń

— Wiek protestacyjny przeciwko zakusom niemieckim odbył się tutaj z inicjatywy prezesa Zw. Strzeleckiego Mańkowskiego. Po przemówieniach zebrani uchwaliли odpowiednią rezolucję. Wiek zakończono odśpiewaniem Roty.

tów budowy. Dając całym wysiłkiem do ustalenia minimalnych cen sprzedaży domków zarządcy T. B. O. przygotował znormalizowane plany budowy, wszechstronnie przemyślane i opracowane tak pod względem ekonomicznym, jak też i pod względem praktycznego przystosowania, poddając je kilkakrotnej krytyce wytrawnych, doświadczonych inżynierów. Projekty budowlane zostały uzgodnione z Urzędem Nadzoru Budowlanego Komisarjatu Rządu w Gdyni, co znacznie upraszcza formalności zatwierdzenia.

Poza tem T. B. O. uzyskało znaczne zniżki opłat administracyjnych za zatwierdzenie planów przez Urząd Nadzoru Budowlanego, co daje dużą korzyść budującym tanie domki.

Według tych planów zarządcy T. B. O. przygotował pierwszą tegoroczną serję domków. Z planów tych mogą korzystać i inni obywatele po cenach bardzo niskich.

Jak nas informują, koszt domku 2-izbowego drewnianego nie będzie przekraczał 2.800 zł., 3-izbowego 3.500 zł., 4-izbowego 4.500 zł.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że budowa tych domków będzie finansowana w 50 procentach kosztów budowy przez Państwowy Fundusz Budowlany, to dochodzimy do przekonania, że dzięki akcji budowlanej T. B. O., zostaną w Gdyni zrealizowane zamiary Rządu, omawiane w wywiadzie z p. wiceministrem Lechnickim, a mianowicie: że każdy obywatel może zostać posiadaczem własnej zagrody.

Podkreślając jeszcze raz znaczenie tworze-

nia w ten sposób przez T. B. O. stałych obywateli Gdyni, jako mieszczańskiej klasy posiadającej, stwierdzamy, że instytucja ta spełnia niezmiernie doniosłe zadanie dla przyszłego rozwoju miasta, tem bardziej, że akcja taka jest aktualną i silną w dobie obecnej odpowiedzią na agresywne zapędy naszego zachodniego sąsiada.

Z uznaniem podkreślamy słuszność zniesienia przez Rząd ograniczeń przy udzielaniu kredytów budowlanych na domki murowane, które były w zastosowaniu w roku ub., ponieważ przekonał się, że ograniczenia te — zupełnie niecelowe i bezpodstawne — zahamowały w roku ub. w Gdyni budowę około 30 domków mieszkalnych. Jest to strata niepowetowana.

Niewątpliwie Komitet Rozbudowy m Gdyni który w roku ub. bardzo energicznie przeciwstawił się tym ograniczeniom, będzie umiał w roku bież. wykorzystać ich zniesienie. Słuszny jest również postulat Komitetu Rozbudowy m. Gdyni podwyższenia norm udzielanych kredytów na budowę małych domków do 5 tysięcy złotych, na tych samych podstawach, na których podwyższono tę normę dla m. Warszawy, ponieważ przemawiają za tem wyższe koszty materiałów budowlanych i robocizny w Gdyni.

Wierzmy, że T. B. O. w tym roku całkowicie zrealizuje swój program budowlany, idąc po linii, wskazanej przez p. premiera Prystora. w rozwiązywaniu zagadnień budownictwa mieszkaniowego.

Otwarcie świetlicy strzeleckiej w Omulu

Rojnie i gwarno było w dniu 26 lutego br. w Omulu. W dniu tym została otwarta nowa świetlica miejscowego Oddziału Związku Strzeleckiego. Uroczystości związane z otwarciem świetlicy rozpoczęły się o godz. 16 złożeniem przed szkołą powszechną raportu staroście powiatowemu p. dr. Tomczyńskiemu przez komendanta Oddziału ob. Babkiego Stanisława, poczem strzelcy i goście — wśród których zauważono prof. p. Łukasika, p. prof. Krukowskiego, komendanta Legionu Młodych, por. Czerwińskiego kom. pow. Zw. Strzeleckiego, p. Kulikowskiego, naczelnika poczty — udali się do lokalu świetlicowego, przy którym w krótkich słowach powitał przybyłych gości prezes ob. Boryna Michał i wręczył p. staroście klucz z prośbą o dokonanie otwarcia świetlicy.

Po otwarciu świetlicy wygłosił okolicznościowe przemówienie p. starosta dr. Tomczyński, a życząc strzelcom powodzenia w ich zbożnej pracy dla dobra Ojczyzny zakończył okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Następnie w imieniu Zarządu Powiatowego Zw. Strzeleckiego przemówił profesor Łukasik który w świetnym ujęciu przedstawił zebra- niem rolę strzelców przedwojennych i strzelców obecnych, którzy jako spadkobiercy idei legionowej winni wnieść w życie hasło odrodzenia społecznego, zdolnego do najwyższych poświęceń w służbie dla Państwa. Pożatem przemawiał jeszcze prof. Krukowski na temat prac różnych organizacji młodzieżowych — uwytkując przodujące stanowisko Związku Strzeleckiego. Następnie przemawiali miejscowy sołtys p. Fr. Szczepański, ref. wych. obyw. Jutrzenka Bernard, prezes Boryna i w końcu jeszcze raz p. starosta dr. Tomczyński. Wspólnym odśpiewaniem „Hej strzelcy

wraz” zakończono uroczystość i po krótkiej przerwie rozpoczęto w sali szkolnej manifestacyjne zebranie przeciwko prowokacjom Hitlera, urządzone przez Zw. Strzelecki. Jako prelegent przemawiał p. prof. Łukasik z Lubawy, który prawie w godzinach porannej przemówieniu, przerywanem co chwila oklaskami, wśród wypełnionej szczerze publicznością obszernej sali przedstawił zaborcze plany potków krzyżackich godzących w najdroższą naszą ziemię pomorską. Zebranie, po uchwale niu rezolucji protestacyjnej w podniosłym na stroju zakończono okrzykami na cześć Rzeczypospolitej, armji i Jej Wodzów oraz odśpiewaniem „Roty” i odegraniem hymnu narodowego.

Na zakończenie odegrał zespół amatorski 3 aktową krotoczwilę leguńską pt. „Jak kapral Szczapa wykiwał śmierć”. Amatorzy wywią- zali się ze swych ról znakomicie to też zebranie publiczność składająca się z najpoważniej- szych obywateli wsi i okolicy co chwila wybuchala salwami śmiechu.

Po przedstawieniu odbyła się zabawa tańeczna. W niezamąconym spokoju bawiono się ochoczo do rana.

Czysty zysk w sumie 53 zł przeznaczono na umundurowanie Oddziału.

Zaznaczyć wypada, że Zw. Strzelecki w Omulu rozwija się pomyślnie, ciesząc się uznaniem i poparciem miejscowego społeczeństwa i należy do tych nielicznych oddziałów, które obok przysposobienia wojskowego prowadzą intensywną pracę przysposobienia rolniczego, a członkowie jego zdobyli szereg nagród na konkursach rolniczych.

Związkowi Strzeleckiemu w Omulu życzymy pomyślnego dalszego rozwoju i jaknajlepszycy wyników w rzetelnej pracy dla Państwa.

W dobie zniżki cen

Niejednokrotnie spotykaliśmy się z zapytaniem: dlaczego monopol tytoniowy, obniżając ceny niemal wszystkich gatunków papierosów nie obniżył cen tytoniów.

Zwracaliśmy się w tej sprawie do fachowych czynników i otrzymaliśmy tak proste wyjaśnienie, że nie pozostawia ono wątpliwości.

Wprawdzie monopol dąży do samowystarczalności i w tej dziedzinie, i ma nadzieję doprowadzić ilość uprawianego w kraju tytoniu w ciągu najbliższych lat do 80 proc. zbytu, — to narazie jednak ok. 65 proc. surowca sprowadzamy z zagranicy.

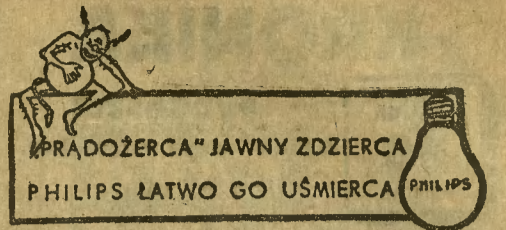
Rzecz prosta że obniżając ceny tytoniu, powiększylibyśmy import surowca ze szkodą dla papierosów stanowiących fabrykat krajowy. W ten sposób wywozilibyśmy bezcelowo większą ilość waluty obcej ze szkodą dla naszego bilansu handlowego.

Wiele surowiec zagraniczny tylko krajowy

u siebie, o tyle papieros zatrudnia szereg fabryk, tysiące robotników, i daje pracę innym przemysłom (fabrykom papieru, maszyny i in.). Zrozumiałem jest chyba, że monopol tytoniowy, który jest przedsiębiorstwem przemysłowym, nie może odgrywać roli pośrednika handlowego, sprzedającego zagraniczny surowiec, szczególnie dzisiaj, gdy zwiększenie zatrudnienia, prosperowanie większej ilości fabryk, jest kapitałem zagadnieniem kryzysowem.

Nie ulega wątpliwości że na zniżce cen papierosów skarb w tej chwili traci na rzecz ludności. Jest to jednak rzeczą zasadniczej polityki cen rządu, który zmierza do wyrównania rozpiętości cen rolnych i przemysłowych. Chcąc zmusić przemysł prywatny do powszechnej zniżki cen, rząd dał przykład w swoim przedsiębiorstwie przemysłowym, jakim jest monopol tytoniowy.

M. C.

Ulgi kolejowe dla młodzieży szkolnej

Z dniem 1 kwietnia rb. ministerstwo komunikacji przyznało młodzieży szkolnej dalszy ciąg ulg, tak przy przejazdach indywidualnych, jak i grupowych. Od 1 kwietnia począwszy zaświadczenia wydawane przez władze szkolne, uprawniające do 50 procent zniżki kolejowej, pozwolą na dokonywanie nieograniczonej ilości przejazdów w dowolnych kierunkach w okresie czasu, na który opiewa zaświadczenie. Dotychczas zaświadczenie takie uprawniało do jednorazowego przejazdu pomiędzy wymienioną w zaświadczeniu stacjami.

Zaświadczenia takie zakłady naukowe będą mogły wydawać nie tylko w okresie świąt i wakacyj, lecz w ciągu całego roku według uznania władz i bez względu na cel podróży.

Wreszcie dla zbiorowych wycieczek szkolnych przyznana została 75 proc. zniżka, która stosowana będzie do końca 1933 roku, przy czym wymagane do uzyskania tej ulgi dotychczasowe minimum 10 osób — zmniejszone zostało do 8 miu.

„Pielgrzymowi” w odpowiedzi

W związku z informacją podaną przez nas o ujęciu niejakiego Ludwika Jażdżewskiego z Kłczkowskiego członka rozwiązanego OWP jako sprawcy kradzieży w oherży p. Józefa Brzezińskiego w Wielu „Pielgrzym” w nr. 28 podaje, że informacja ta nie polega na prawdzie i że przy Jażdżewskim znaleziono legitymację rozwiązanego OWP, to „przypuszczać należy, że ktoś któremu na tem zależało takową mu do kieszeni włożył

Aby ułatwić „Pielgrzymowi” dochodzenia kto „włożył” Jażdżewskiemu legitymację do kieszeni zaznaczamy, że legitymacja wydana została przez Wydział powiatowy OWP w Chojnicach za podpisami kierownika Wydziału Powiatowego i kierownika placówki OWP w Kliczkowach p. Józefa Begera. Legitymacja nosi porządkowy numer 35 i ma oryginalną pieczęć OWP.

Czy to wystarczy?

Świecie

— Z życia towarzyskiego ZOR. Dnia 28 lutego br. o godz. 20 odbył się wieczorek „Śledzik” Związku Oficerów Rezerwy. Wieczorek udał się doskonale, bawiono się ochoczo do północy.

Podgórz

— Z życia Zw. Strzeleckiego. W ub. sobotę odbyło się miesięczne zebranie Koła Przyjaciół ZS. pod przewodnictwem prezesa ob. Szczepańskiego. Zarząd powiatowy był zastąpiony przez ob. sekretarza Szpicę, miejscowy oddział ZS. przez ob. prezesa Piątka. Po odczytaniu protokółów z ostatnich zebrań i przyjęciu nowych członków ustalono program pracy na najbliższą przyszłość oraz powzięto uchwałę w myśl której całkowite utrzymanie świetlicy strzeleckiej przejmie Koło Przyjaciół ZS. W wolnych wnioskach powzięto stosowną decyzję w sprawie uroczystości im. Marszałka Piłsudskiego.

Nowe miasto

— Z życia Zw. Oficerów Rezerwy. Dnia 3-go marca odbyło się w świetlicy Zw. Strzeleckiego roczne walne zebranie Koła Zw. Oficerów Rezerwy na powiat lubawski. Na zebraniu załatwiono szereg spraw organizacyjnych przyjęto 3 nowych członków i dokonano wyboru nowego zarządu Koła. Do zarządu zostali wybrani mjr rez. Eugeniusz Lewik prezes, kpt. rez. Korabowski wiceprezes, por. Wizimski sekretarz, por. Komossa skarbnik, por. Marusiński W zebraniu brał udział starosta dr. Tomczyński w charakterze członka Koła. Zebranie odbywało się pod hasłem wyrównania i wzmocnienia szeregów armji rezerwowej.

Lipinki, pow. lubawski

— Wiek protestacyjny. W niedzielę dnia 26 lutego odbył się tutaj przy udziale 500 osób wiec protestacyjny przeciw zakusom niemieckim. Po zagajeniu przez kier. szkoły p. Pawłowskiego zebrani wysłuchali okolicznościowego referatu wygłoszonego przez naucz. p. Śliwę. Referat przyjęto burzą oklasków. Następnie p. Pawłowski wygłosił drugie patriotyczne przemówienie. Rezultatem przemówienia i referatu było uchwalenie odpowiedniej rezolucji. Wiek zakończono wzniesieniem okrzyku na cześć Rzplitej i Armji oraz odśpiewaniem Roty.

Gieldy

Warszawskie notowania walutowe.

z dnia 8 III. 1933 r.

Tranzakcje Kupu

WALUTY.

Dolary St. Zjedn.	—
DEWIZY.	
Belgia	—
Gdańsk	174,40—173,97
Bukareszt	—
Holandja	358,75—357,83
Kopenhaga	—
Londyn	31.13—30.39
Nowy York	—
Nowy York teleg.	—
Parvz	35,12—35,03
Praga	—
Sztokholm	164,30—163,50
Szwajcaria	172,70—172,27
Włochy	45,35—45,13
Berlin (w obrotach nieofic.)	210,75

Notowania ziemiopłodów w Berlinie

Ceny w k.M. Zboże i nasiona oleiste za 1000 kg inne za 100 kg. z dnia 8 III. 1933.

Pszennica nowa	199—201
Zyto nowe	155—157
Jęczmień browar.	172—180
Jęczmień orzech pastewny	163—171
Owies marchijski	126—129
Mąka pszenna	23,75—27,25
Mąka żytnia 70%	20,90—22,85
Otręby pszenne	8,75—9,00
żytnie	8,75—9,00
Groch Victoria	21,00—24,00
Groch drobny jadalny	19,00—21,00
Groch pastewny	12,00—14,00
Peluska	12,00—13,50
Bób	12,00—14,50

Wyka	13,50—14,50
Lubin niebieski	8,50—10,00
Lubin żółty	11,50—12,75
Seradela nowa	17,00—23,00
Kuchy z orzecha ziemnego.	10,60—
liniane	10,70—
Wytłoki suche kraj.	8,70—
Wytłoki Soya H.	9,20—10,30

Gdańska giełda bydła

z dnia 7 III. 1933r.

(za 50 kg. z wagi w guld. gdańsk.):

W O Ł Y:

pełnomięsiste wytuczony, najw. wartości rzeźnej młodsze	—
starsze	—
pozostałe pełnomięsiste	—
młodsze	—
starsze	—
mięsiste	—
lichy odżywiony	—

B U H A J E:

Młodsze, pełnomięsiste najwyższej wartości rzeźnej	33—34
pozostałe pełnomięsiste wzgl. wytucz	30—32
mięsiste	26—28
lichy odżywiony	21—23

K R O W Y:

młodsze pełnomięsiste najwyższej wartości rzeźnej	28—30
inne pełnomięsiste lub wytuczony	24—27
mięsiste	20—22
lichy odżywiony	15—17

J A Ł O W I C E:

pełnomięsiste, wytuczony, najwyższej wartości rzeźnej	33—34
pełnomięsiste	30—32
mięsiste	26—28

Z A R Ł O K I:

średnio odżywiona młodziź	18—20
---------------------------	-------

C I E Ł E T A:

najprzedniejsze tuczone cielęta	—
najprzedniejsze cielęta wytuczony i dobre ssaki	42—45
średnio tuczone cielęta i ssaki	30—35
lichy odżywiony cielęta	8—12

O W C E:

wytuczony jagnięta i młodsze skopy 1 opasy polne, 2 opasy chl.	24—
średnio wytuczony jagnięta starsze skopy i dobrze odżywione owce mięsiste	20—22

S W I N I E:

tluste świnie ponad 150 kg z w.	42—43
pełnomięsiste od 120—150 kg z w.	40—42
pełnomięsiste od 100—120 kg z w.	38—40
pełnomięsiste od 80—100 kg z w.	36—37
mięsiste od 50 — 80 kg z w.	—
mięsiste poniżej 60 kg z w.	—
maciory	34—36

T. Adam 17,00 Koncert kameralny z płyty gram. 17,40 Odczyt 18,00 Odczyt dla maturzystów pt. „Krański” odczyt I, wygłosi prof K Górski — 18,25 Muzyka lekka i taneczna 19,20 Komunikat roln. przysp rolniczego — wygłosi inż. Z. Kobyliński 19,30 Kwadrans literacki. Fragment powieści Stefana Kiedrzyńskiego pt. „Dzień u pragniony”. 20,00 Koncert Ukrain. Chóru Narim. Lysenki przy Ukr. Kom. Centr. pod dyr. S. Solohuba; 20,45 Wiadomości sportowe; 20,55 Muzyka lekka; 21,30 Słuchowisko J. Meissnera pt. „Katastrofa G-33” 22,15 Muzyka taneczna — 22,55 Komunikat met. Gł. Wojsk St. Met dla komunikacji otniczej i komunikat policyjny, — 23,00 Muzyka taneczna.

Piątek, dnia 10 marca

Warszawa 11,57 Sygnał czasu — Hejnał z Krakowa; 12,10 Koncert z płyt; 15,25 Chwilka lotnicza i przeciwwgazowa 15,30 Chwilka morska i kolonjalna 15,35 Przegląd wydawnictw perjo-dycznych. 15,50 Muzyka salonowa w wykonaniu ork. Ed. Lorand. 16,20 Odczyt dla maturzystów pt. „Miasta w wiekach średnich” wygłosi prof H. Paszkiewicz 16,40 Odczyt z Krakowa; 17,00 Koncert Reprez. ork. Policji Państw. pod dyr. Al Sielskiego; 18,00 Odczyt dla maturzystów pt. „Krański” odczyt II wygłosi prof. K. Górski; 18,25 Muzyka lekka i taneczna; 18,50 Komunikat dla narciarzy z Krakowa; 19,20 Przegląd rolniczej prasy krajowej i zagranicznej z Wilna; 19,30 Feljton pt. „Triumf i granice ludzkiego intelektu” wygłosi inż. E. Porębski; 20,00 Pogadanka muzyczna wygłosi K. Stromenger; 20,15 Koncert symf. z Filh. Warsz. 22,55 Komunikat met. Gł. Wojsk. Stacji Met dla komunikacji lotniczej i komunikat policyjny.

Programu radiowe

Czwartek, dnia 9 marca

Warszawa 11,57 Sygnał czasu — Hejnał z Krakowa; 12,10 Piosenki w wykonaniu St Nowickiej i chóru Juranda. 12,35 19-ty koncert szkolny z Filh. Warsz. 15,15 Komunikat gospodarczy; 15,25 Ulubione tanga na płytach 15,35 „Demokratyzm kobiet” wygłosi p. J. Strzelecka 15,50 Koncert muzyki jazzowej w wykonaniu różnych orkiestr. 16,25 Francuski (kurs średni) 16,40 Odczyt pt. „Myśl o jutrze” wygłosi dr. A.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 marca o godzinie 12 licytować będę u sped. Sadeckiego za gotówkę najwięcej dającym: maszynę do szycia, 2 kompl. sypialnie, kanapy, leżanki, bufety, biurka, 12 luster, 6 szaf kuchennych nocne stoliki i inne rzeczy; o godzinie 14 przy ul. Lubickiej 28: zegar kredens, dywan, 12 krzesel; o godzinie 15,45 przy ul. Kościuszki 50: 2 regały składowe, 2 stoły składowe, gablotkę.
Zlec. 2490/32
Janowski, kom. Sądu Grodzkiego w Toruniu, rew. VI.

Fryzjer Bogusch

pracuje teraz obok hotelu Reichshof u Fuhgego w Gdańsku tel. 27664. 1078

Komisja Zdrojowa w Ciechocinku

ogłasza przetarg na wydzierżawienie 6 sklepów o 2-ch ubikacjach każdy w nowym domu przy placu rynkowym w Ciechocinku.

Oferty z podaniem ceny należy składać w załączonych kopertach do dnia 15 marca b. r. w biurze Komisji Zdrojowej z napisem na kopercie: Oferta na sklepy. 1034

Komisja Zdrojowa zastrzega sobie prawo unieważnienia tego przetargu i przeprowadzenia dodatkowego ustnego, oraz wybór oferenta. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 27 marca 1933 r.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) Urząd Skarbowy podaje do ogólnej wiadomości, że w dniu 15 marca 1933 r. o godz. 9 odbędzie się Sztarcie pow. Świecie sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

- 1223 m³ desek różnej jakości i grubości od 13 do 100 mm.
 - 320 m³ drzewa okrągłego.
 - 137 m³ kantówek grubości 8/8—16/16.
 - 120 m³ desek.
 - 13 000 szt. szynów tartacznych.
- Świecie n/W., dnia 2 marca 1933 r.
Zlec. Nr. 1226 1051
Kierownik działu egzekucyjnego:
(—) J. Brunke.

Ogłoszenie.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B. pod Nr. 224 dnia 20 lutego 1933 r. wpisano firmę: C. W. Bestmann Spółka z ograniczoną poręką. Siedzibą spółki jest Gdynia. Przedmiot przedsiębiorstwa stanowią: ekspedycja kolejowa i morska, przeładunek towarów, cenie towarów, oraz wszelkie inne interesa mające związek z ekspedycją. Kapitał zakładowy spółki wynosi: 20.000 złotych. Kierownikami spółki ustanowiono: Bohdana Kosowskiego, kupca z Gdyni i Artura Bestmanna, kupca z Gdańska. Umowę spółkową zawarto 15 lutego 1933 roku. 1081
Zlec. Nr. 292

Sąd Grodzki w Gdyni.

Ogłoszenie.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B. pod Nr. 105 przy firmie Polskie Transatlantyczne Towarzystwo Okrętowe Spółka Akcyjna Linia Gdynia—Ameryka z siedzibą w Gdyni, dnia 20 lutego 1933 r. depisano: Uchwałą Walnego Zgromadzenia z 25 maja 1932 r. zatwierdzoną postanowieniem Ministra Przemysłu i Handlu z 8 listopada 1932 r. zmieniono § 3, 12, 14, 15, 24, 25 i 38 statutu, skreślono § 34 oraz dodano § 13 a statutu. Jako niewpisane ogłasza się: Obowiązkowe ogłoszenia spółki będą dokonywane w „Monitorze Polskim”, w czasopiśmie „Polska Gospodarka” lub w innym jakie na jego miejsce wyznaczy Minister Przemysłu i Handlu oraz w piśmie, które wyznaczy Walne Zgromadzenie. 1082
Zlec. Nr. 291 Sąd Grodzki w Gdyni.

Z prawami szkół państwowych 8-klasowe gimnazjum żeńskie G. Winogrodzkiego w Wejherowie

Przyjmuje zapisy do wszystkich klas, poczynając od klas 2-giej. Przy gimnazjum wstępne klasy koedukacyjne, przygotowujące do gimnazjum nowego typu.

GRUDZIĄDZ

OGŁOSZENIE.

Komisja Wyborcza do Zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Grudziądzu ogłasza, że lista wyborcza wyłożona do wglądu na czas od 12 do 20 marca 1933 r. w lokalu Gminy przy Synagodze w Grudziądzu ul. Grobłowej i w powyższym terminie mogą też być składane wszelkie reklamacje do listy wyborczej 978
Komisja Wyborcza Zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Grudziądzu. 1084

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W piątek dnia 10 marca br. o godzinie 11 sprzedawac będę w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dającym w Plemianach powiat Grudziądz u p. Wardzińskiego: młockarkę, 2 powózki, żniwiarkę i wagę do ważenia bydła, przedmioty oszacowane są na 2.600 zł. 1083
Tomasz Mačkowiak, komornik Sądu Grodzkiego, rew. IV. Grudziądz.

Przyposabiam do egzaminów, udzielam **lekcyj** francuskiego, angielskiego niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska, Sukienicza 4, Toruń. 8031

Bezkonkurencyjne! są znakomite mieszanki kawy codziennie świeże z nowoczesnej palarni kawy **Arsczewski, Toruń** Chelmińska przy Rynku.

Matjasy!

olbrzymi — tuste sztuka 45 gr. sery, sardynki, grzyby suszone i. 7 zł. **ARA-CZEWSKI, Toruń**, Chelmińska narożnik Szewskiej. 1079

870 **TANI TYDZIEŃ MYDŁA** i proszków **J. KAPCZYŃSKI** Toruń, Szeroka róg Mostowej i Szczytna 15.

25—30 pokoi

poszukuje na biura w jednym budynku w śródmieściu lub na Bydgoskim Przedmieściu w Toruniu. Oferty pisemne do „Dnia Pomorskiego” pod nr. 1070. 1080

BYDGOSZCZ

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 marca br. o godzinie 10 sprzedam w Bydgoszczy najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą: 2 biurka, szafę, bibliotekę, szafę do akt, szafę do narzędzi, szafę kuchenną, bufiet, stolik pod maszynę, umywalnię, zegar ścienny i fotel biurowy. Zbiórka licytantów przy ul. Pomorskiej nr. 32. Zlec. Nr. 463/8 1083
Woźniak, komornik sądowy w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 marca br. o godzinie 11 sprzedam w Bydgoszczy najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą: 2 bufety dębowe, 2 kredensy dębowe, 2 fotele, kanapę, leżankę z nakryciem, ubranie męskie i walizkę. Zbiórka licytantów przy ul. Pomorskiej nr. 40. Zlec. Nr. 463/8 1086
Woźniak, komornik sądowy w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 9. III. 1933 roku o godzinie 16 sprzedam przy ul. Sienkiewicza 36 za natychmiastową zapłatą: 1 bufiet, 1 kredens, 1 stół okrągły, 1 krajobraz, 3 ławki stolarskie, 1 motor elektryczny. Zlec. Nr. 557/VIII 1074
Wierzbicki, kom. Sądu Grodzkiego, rew. VI. w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W dniu 11 marca 1933 roku o godzinie 12 sprzedam w Barcinie przy ul. Cmentarnej najwięcej dającym za gotówkę: 63.000 sztuk cegły białej. Zbiórka reflektantów 10 minut przed przetargiem przy Cegielni. Zlec. 562/VIII 1075
(—) Szatkowski, komornik Sądu Grodzkiego w Lubiszynie.

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) Szewc Paweł Bartoszewski, zamieszkały w Bydgoszczy, Stroma 32, syn zmarłego robotnika Antoniego Bartoszewskiego, ostatnio zamieszkałego w Starogardzie i jego żony Franciszki z domu Rose, zamieszkałej w Starogardzie; 2) Szteperka Stanisława Kaszyńska, zamieszkała w Bydgoszczy, Stroma 32, córka robotnika Jana Kaszyńskiego, zamieszkałego w Gnieźnie i zmarłej żony jego Wiktorji z domu Trzaskowska, ostatnio zamieszkałej w Gnieźnie, chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi winno nastąpić w Bydgoszczy i Gdańsku. 1076
Bydgoszcz, dnia 1 marca 1933 r.
Urządnik stanu cywilnego:
(—) Biechowiak.

Ostrzeżenie

Za długi mej żony Ewy Lewandowskiej z Torunia nie odpowiadam. Toruń Fr. Lewandowski. 1071

Kto

ma najlepszy i najtańszy **węgiel brykiety koks i drzewo?** tylko **Firma „Tranzyl”** Toruń, Przedzamacze 20 tel. 242.

Zamienię

dom 4-piętrowy w Toruniu, dochód roczny powyżej 8.000 na dobre zagospodarowany majątek, blisko miasta. Zgłoszenia „Dzień Pomorski” Toruń pod nr. 1080.

SŁOME

Zużycia — luzem bezwzgl. zdana na paszę, loco wagon st. Chelmińska ma korzystnie do oddania: **„Tranzyl” Toruń**, Przedzamacze 20, tel. 242. 1018

Warsztat

ślusarski przyjmuje wszelkie reperacje maszyn do szycia, rowerów, gramofonów, jak również ładowanie akumulatorów i wykonywanie nowych różnych typów. Bydgoszcz Plac Piastowski 7. 950

Zapasy atletów

„Scala” Gdańsk W dzisiejszy czwartek walczą: (1077)
Coley — Schwarz junior
Tibermont — Nowak
Badarski — Neumann
Wielka walka decydująca
Torzo — Smiernoff
Przed zapasami pierwszorzędny program Variete.

Okazja!

Sprzedam korzystnie: fortepian, salon stylowy, cykl krajobrazów, oryginalny malarz Brochockiego, maszyna elektryczna, radio 3 lampowe, lornetę Zeiss, baryton, lustra, obrazy, zegary, maszyny do szycia, rowery, płaszcze i detki rowerowe, urządzenie sklepowe, sypialkę malowaną na dąb, oddzielne szafy, łóżka, stoły, krzesła, futra: piżmowce szopy i inne, garderobe, obuwie i wiele innych przedmiotów. 735

„Sklep Okazyjny”

ul. Grobłowa Nr. 3, obok Rybnego Rynku, Grudziądz

100 zł.

i wysoka prowizję zarobi każdy obejmując nasze zastępstwo. Gzokred, Lwów, Wawowa 11. 764

Szkoła tańców

Janiny Werny wvucza szybko tańczyć. Ostatni kurs rozpocznie się 11 marca. Toruń, Prosta 22. 956

Selegramy

2 ostatniej chwili

3 miliony metrów kwadr. dla m. Gdyni uchwalili wczoraj Sejm

(o) Warszawa, 9. 3. (tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu m. in. poseł Tebinka referował rządowy projekt w sprawie zwolnienia państwowych zakładów wodociągowych na G. Śląsku od wszystkich podatków samorządowych i rządowych.

Budowa tych zakładów wodociągowych podjęta w r. 1924 była konieczna w celu uniezależnienia sieci wodociągowej na polskim G. Śląsku od wodociągów, istniejących na terenie Śląska niemieckiego. Narzucona nam przez Niemcy wojna gospodarcza zmusza Polskę do wielu wysiłków materialnych celem uniezależnienia G. Śląska od Niemiec i najsilniejszego związania go z Macierzą. Wydatek 20 milionów zł. na wodociągi, budowę kolei Herby—Podzamcze, obejmującej terytorium niemieckie oraz budowa kolei G. Śląsk—Gdynia, a zatem ogólny ciężar kilkuset milionów, to wszystko ponoszone jest przez społeczeństwo, aby związać G. Śląsk z Gdynią i całą Polską. Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Następnie poseł Tebinka zreferował projekt ustawy o odstąpieniu miastu Gdyni gruntów państwowych o łącznym obszarze 3 milionów metrów kwadr. wartości ok. 25 milionów złotych, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie Gdyni. Odstąpienie to ma na celu dalszą rozbudowę miasta. Referent podkreśla, że inwestycje w Gdyni nałożyły ciężary na to miasto, które nie posiadałoby im o własnych siłach, gdyby nie wydatna pomoc rządu, przejawiająca się w corocznych milionowych dotacjach. Klub BBWR. wyłonił ze swego grona komisję gdyniską, która zainicjowała szereg pożytecznych ustaw dla Gdyni, poprzednio już uchwalonych przez Sejm. Do szeregu tych ustaw należy obecny projekt. Ma on obok ogromnej materialnej wartości dla miasta znaczenie specjalne przez zahamowanie spekulacji gruntami pod budowę. Mówca zwraca się z GORĄCYM APELEM DO WSZYSTKICH ZAMOŻNYCH LUDZI W POLSCE, ABY WŁASNĄ PRZEDSIĘBIORCZOŚCIĄ POPIERALI WYSIŁKI RZĄDU inwestując w Gdyni swoje kapitały. Zespolenie wysiłków państwa i całego społeczeństwa dla dalszej rozbudowy Gdyni jest podyktowane koniecznością, tem bardziej, że w drugim porcie polskim w Gdańsku stosunki skutkiem krótkowzrocznej a dla Gdańska szkodliwej polityki władz gdańskich oraz niepewnych warunków są w wysokim stopniu niezdrowe. Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Z kolei Izba przystąpiła do sprawozdania komisji administracyjnej o rządowym projekcie ustawy o grobach i cmentarzach wojennych. Referentka tego projektu posłanka Wolska podkreśliła, że na polskiej ziemi straciło w czasie wojny życie 1.300.000 ludzi. Tylko Francja wykazuje większą o 50.000 liczbę poległych. W POLSCE JEST BLISKO 80.000 MOGIŁ ZBIOROWYCH I PRZEŚHO PÓŁ MILJONA GROBÓW PO JEDYŃCZYCH. Winniśmy tym grobom i cmentarzom opiekę nie tylko ze względu na pietyzm, ale i z powodu natury prawnej. Wiąza nas bowiem zobowiązania międzynarodowe. Opieka należy się mogiłom

Nowe ulgi taryfowe na przewóz towarów

(o) Warszawa, 9. 3. (tel. wł.) Celem usystematyzowania polityki taryfowej Kolei premier Prystor powołał do życia specjalną komisję w Ministerstwie komunikacji, która będzie miała na celu ustalenie wytycznych tej polityki. Chodzi tutaj o udzielanie dalszych ulg taryfowych na przewóz różnych towarów.

wszystkich bez różnicy narodowości i wyznania poległych. Rządy państw, które uczestniczyły w wojnie łożą milionowe sumy rocznie na ten cel. Do zupełnego uporządkowania wszystkich mogił na ziemi polskiej trzeba jeszcze kilka milionów. Referentka szczegółowo omówiła artykuły ustawy, która ma na celu uregulowanie spraw utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Izba przyjęła ustawę w drugim i trzecim czytaniu jednomyślnie.

Posel Starzak (BEWR.) referował następnie PROJEKT USTAWY O BUDOWIE NORMALNO-TOROWEJ KOLEI WARSZAWA—RADOM. Linia ta projektowana jest od bardzo dawna i jest ważna, skurcza bowiem odległość od Warszawy do Radomia o 58 km., a jako część magistrali między Warszawą i Krakowem skraca tę odległość o 54 km. Koszty budowy linii wraz z ma-

stem na Pilicy wyniosą około 35 milionów. Roboty przy niej zatrudnią znaczną ilość bezrobotnych, wynagradzanych dotychczas z funduszu bezrobocia.

Posel Brzek-Osiński (BBWR.) podkreślił, że projektowana linia jest koniecznością państwową i wzbogaca naszą sieć kolejową, ożywiając dużą część kraju. Przy pracach ziemnych da ona zatrudnienie przeszło 3.000 robotników. W projekcie jest klauzula, że powoływani będą do tych robotów bezrobotni. Roboty rozpoczną się na wiosnę. Linia może być uruchomiona za trzy lata. Mówca podnosi duże zasługi rządu, który mimo kryzysu wystąpił z tą inicjatywą i przypomina przy sposobności inną inicjatywę rządu w zakresie budowy linii kolejowych mimo, iż opozycja starała się temu przeszkodzić. Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Miljon złotych kredytu dla Pomorza na drobne budownictwo mieszkaniowe

Warszawa, 9. 3. (PAT). Stosownie do załatwienia uchwały komisji ekonomicznej ministrów z dnia 10 stycznia br. w sprawie budownictwa mieszkaniowego, rząd przeznaczył w roku bieżącym sumę 15 milionów złotych na akcję popierania drobnego budownictwa mieszkaniowego. Plan akcji kredytowo-budowlanej roku bieżącego obejmuje 104 miasta i wybrzeże polskie oraz okolice podmiejskie miast Warszawy, Łodzi, Wilna, Stanisławowa, Krakowa, Poznania, Lwowa. Na te miasta i okolice podmiejskie wyznaczono obecnie sumę zł. 10 milionów. Bank Gospod. Kraj. nie rozdzielone dotychczas 5 milionów rezerwuje na popieranie masowego budownictwa małych domków indywidualnych, szczególnie zasługującego na uwzględnienie z uwagi na możliwość obni-

żenia w ten sposób kosztów budowy i należytego zabudowania osiedli oraz na ustanowienie kontyngentów kredytowych dla dalszych miast.

Granica kredytu oznaczona została na 4.000 zł. na jeden domek z tem, że ta suma musi wynosić 50 proc. kosztów budowy.

WYKAZ MIAST NA POMORZU, na które zostały wyznaczone kontyngenty kredytów budowlanych na drobne budownictwo z podziału 10 milionów jest następujący: Bydgoszcz 300.000, Toruń 300.000, Grudziądz 110.000 zł. Gdynia miasto 100.000, wybrzeże morskie 120.000, Tczew 60.000, Wejherowo 40.000, Kartuzy 40.000, Chojnice 20.000, Puck 20.000. Reszta przypada na inne miasta w kraju.

Osoby, zamierzające korzystać z tego kre-

Oliara zamachu Zangary

Burmistrz miasta Chicago Cermak postrzelony w czasie zamachu na prezydenta Stanów Zjednoczonych Roosevelta, dokonanego przez Zangarę, zmarł onegdaj. Wobec tego sprawca zamachu Zangara odpowiadać będzie przed sądem za zabójstwo z premedytacją, za co grozi mu kara śmierci. Na zdjęciu naszym podajemy podobiznę burmistrza Cermaka.

dytu winny złożyć podanie do komisji rozbudowy danego miasta o przyznanie kredytu. Do podania należy dołączyć plan domu, kosztorys i świadectwo hipoteczne, dotyczące działki, na której zamierza się budowę prowadzić. Oprócz tego należy przedstawić wyciąg z matrikiły podatku gruntowego. W interesie zainteresowanych osób leży, aby podania te były złożone jak najszybciej.

Kto popełnił mord brzuchowicki? Zeznania Stasia Zaremby w trzecim dniu rozprawy krakowskiej

Kraków, 9. 3. (PAT). W trzecim dniu rozprawy przeciwko Gorgonowej zakończone zostało przesłuchanie oskarżonej zarówno przez członków trybunału, prokuratora, obrońców jak i sędziów przysięgłych.

Zainteresowanie rozprawą wzrasta. Wczoraj trudno było znaleźć miejsce na sali.

Przesłuchanie Gorgonowej miało wczoraj przebieg znacznie spokojniejszy. Oskarżona zeznała zupełnie spokojnie i odpowiada ściśle na zadawane jej pytania. Zarówno prokurator, jak i obrońcy dążyli do wyświetlenia za chowania oskarżonej nocy krytycznej po katastrofie.

Obecny na rozprawie rzeczoznawca sądowy profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Olbrycht dążył ze swej strony do ostatecznego wyjaśnienia ran na ręce Gorgonowej. Zeznania Gorgonowej w tej kwestji są jednak niejasne, tak że rzeczoznawca w końcu z nich rezygnuje.

Po krótkiej przerwie przewodniczący otworzył POSTĘPOWANIE DOWOWODE. Na wczoraj wezwani zostali jako świadkowie Staś i Henryk Zaremba (ojciec).

Przed przystąpieniem do postępowania dowodowego przewodniczący zawiadomił, że sąd postanowił wezwać BIEGLYCH PSYCHJATRÓW DR. JANOWSKIEGO i OLBRYCH-

TA CELEM ZBADANIA ŚWIADKA STANISŁAWA ZAREMBY dla ustalenia, czy świadek ten urodzony z matki umysłowo-chorej oraz ze względu na jego wiek posiada dostateczny stopień spostrzegawczości i prawdomówności, oraz prof. Marcina Zielińskiego jako biegłego psychiatrę i psychologa celem ustalenia tych samych okoliczności na tle przypuszczalnego obciążenia dziedzicznego.

Inieniem obrony adwokat Woźniakowski, a następnie adwokat Etinger postawił wniosek o powołanie dodatkowych rzeczoznawców psychologów. Wniosek ten jako proceduralnie niezasadny trybunał postanowił oddalić.

Następnie przesłuchano świadka Stanisława Zaremby. Obrona na wstępie sprzeciwiała się zaprzysiężeniu tego świadka, ponieważ jej zdaniem powinien on być zaprzysiężony po wydaniu opinii przez rzeczoznawców. Sprzeciw prokuratora został w wypadku oddalony. Rozstrzygnięcie co do zaprzysiężenia tego świadka nastąpi po wysłuchaniu jego zeznań oraz po pytaniach rzeczoznawców.

ZEZNANIA STANISŁAWA ZAREMBY SĄ BARDZO NIEJASNE. Wezwany przez przewodniczącego do dokładnego opowiedzenia wypadków rodzinnych, daje świadek odpowiedź nieskonkretyzowaną, to też przewodniczący zmuszony jest przesłuchiwać świad-

ka, zadając mu obrazowo ujęte pytania, na które świadek odpowiada pojedynczemi wyrazami tak lub nie. Na protesty obrony przewodniczący sam stwierdza, że u tego świadka nie widzi innego sposobu pytań. Dopiero w chwili zapytania o przebieg wypadków po katastrofie, świadek zeznał szczegółowo i dość swobodnie, opowiadając o swoich wrażeniach, kiedy został zbudzony krzykiem zamordowanej Lusi, jakoteż późniejsze wypadki i swoje spostrzeżenia. Zeznania świadka co do tych faktów zasadniczo nie różniły się od zeznań, złożonych przy pierwszej rozprawie. Przewodniczący starał się przez zadanie kilku pytań świadkowi ustalić moment, kiedy on usłyszał brzęk tłuczonych szkieł. Świadek jednak w zeznaniach swoich nie mógł wyjaśnić dokładnie, czy słyszał brzęk rozbitej szyby, czy też brzęk innych przedmiotów szklanych. W końcu przesłuchania tego świadka przewodniczący zadał mu pytanie celem wyjaśnienia, jak to poraz pierwszy zeznał, że w postaci, widzianej koło drzwi widział Gorgonową. Staś Zaremba odpowiedział, że pierwszy raz o tem wspomnieli ogrodnicy Kowalskiemu, a potem to samo powtórzył żandarmowi w czasie śledztwa.

Na tem rozprawę zamknięto. Dziś nastąpi dalszy ciąg zeznań Stasia Zaremby, poczem przesłuchany będzie architekt Zaremba.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersze m/m na stronie 7-lamowej 50 fen.
10 fen.
Crobne za słowo 3 fen. — tytułowe 15 fen.
Przy sądownym śledztwie należności rabat upada. Za terminowy druk
orzeczone miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 5.
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobroszański Mostowa 6
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław Bronisław Jędrzejczak,
Inowrocław, plac Kasprzowskiego 4a.
Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz Józef Stannoch Grudziądz, Rynek 10/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawci: „Dzień Pomorski”, „Dzień Bydgoski”, „Gazeta Morska”,
„Dzień Grudziądzki”, „Dzień Kujawski”.
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A.
w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi

w ekspedycji miejscowych agencji 3 — zł
z odnośnictwem do domu w Toruniu 3,40 zł
przez pocztę z odnośnictwem 3,36 zł
pod opaską 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę 2,50 gd przez chłopca 2,30 zł
odbieraniem w administracji wprost go 2, zagranicą 4 gd 7 — zł

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma